

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Tähelepanematus liikluses

Maanteeamet

06/2018

Uuringu teemad

SÕIDUKIJUHTIDE TAUST (küsimused 1-5)

KÕRVALISED TEGEVUSED SÕIDUKI JUHTIMISE AJAL

- Liiklusreeglite rikkumise ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal (küsimus 13)
- Kõrvaliste tegevuste ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal (küsimus 14)
- Suhtumine mobiiltelefoni kasutamisesse sõiduki juhtimise ajal (küsimus 15)
- Kõrvaliste tegevuste tõttu liiklusohutlikesse olukordadesse sattumine sõiduki juhtimise ajal (küsimus 6)

MOBIILTELEFONI KASUTAMINE SÕIDUKI JUHTIMISE AJAL

- Mobiiltelefoni kasutamine (küsimused 7-9)
- Hoiakud mobiiltelefoni kasutamise osas sõiduki juhtimise ajal (küsimus 10)
- Liiklusohutlikesse olukordadesse sattumine sõidukit juhtides mobiiltelefoni kasutamise tõttu (küsimused 11, 12)
- Liiklusohutlikesse olukordadesse sattumine kaassõitjana sõidukijuhi mobiiltelefoni kasutamise tõttu (küsimus 16)

TÄHELEPANUU HAJUTAMISE ENNETAMISELE SUUNATUD LIIKLUSOHUTUSKAMPAANIA

- Kampaania vajalikkus (küsimus 19)
- Kampaania spontaanne märkamine (küsimused 17, 18)
- Kampaania aidatud märkamine (küsimused 20, 21)

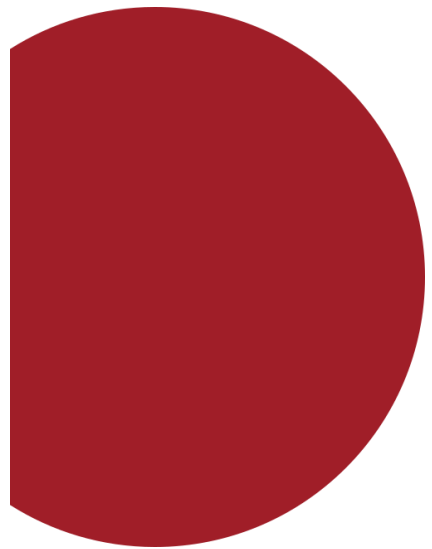
Uuringu metoodika ja vastutajad

METOODIKA

- Üldkogum: üle 15-aastane Eesti elanikkond, 1 102 953 elanikku (2016. aasta ESA andemetel)
- Meetod: veebipaneel
- Valimi koostamine: kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, hiljem tulemused kaaluti üldkogumile vastavaks soo, vanuse, rahvuse, piirkonnaja asulatüübi järgi.
- Planeeritud ja tegelik valim: 1000 ja 1005
- Valimiviga: 1000 vastaja puhul $\pm 3,1\%$, väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem
- Läbiviimise aeg: 5. aprill – 13.mai 2018
- Küsitluse pikkus: ca 6 minutit

VASTUTAJAD

• Tellijapoolne kontaktisik	Raul Rom
• Uuringu projektijuht ja aruande koostamine	Liis Grünberg
• Valim, ankeedi programmeerimine	Irina Strapatshuk
• Andmetöötlus	Reijo Pohl

Sõidukijuhtide taust

Sõidukijuhtide taust (Slaid 6)

SÕIDUKIJUHID

- Mootorsõiduki juhiluba on 68%-l üle 14-aastastel Eesti elanikel, neist 6% ei ole aga viimase 12 kuu jooksul ühtegi mootorsõidukit juhtinud. Antud uuringus vaadeldakse aga sõidukijuhtidena (joonistel kasutusel lühend SJ) neid **mootorsõiduki juhilubade omanikke, kes on viimase 12 kuu jooksul realselt ka mõnda mootorsõidukit juhtinud, s.o 64% üle 14-aastastest Eesti elanikest ehk 95%-se tõenäosusega 699 600 ± 13 400 inimest.**
- Viimaste seas on keskmisest enam mehi, 25-49-aastaseid, Lõuna-Eesti ja maapiirkondade elanikke, vähem seevastu naisi, 15-24- kui ka üle 65-aastaseid ning Tallinna elanikke.
- Enam kui pooled sõidukijuhtidest läbivad aasta jooksul kuni 10 000 kilomeetrit, s.h kõige suuremal osal ehk 30%-l jääb kilometraaž alla 5 000 kilomeetrit.

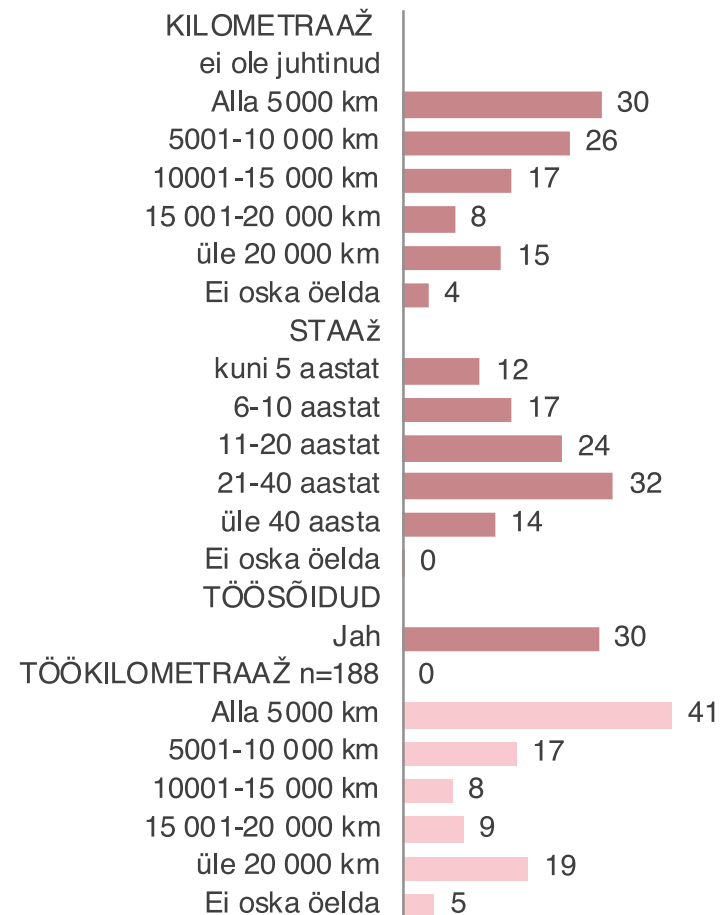
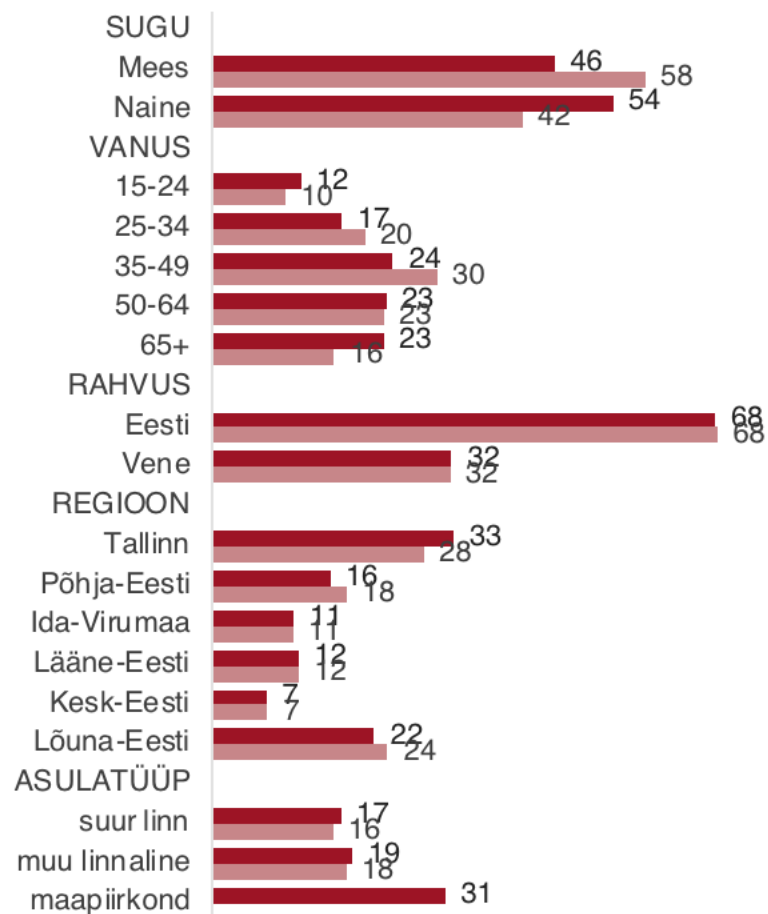
SÕIDUKIJUHTIMINE ON SEOTUD TÖÖGA

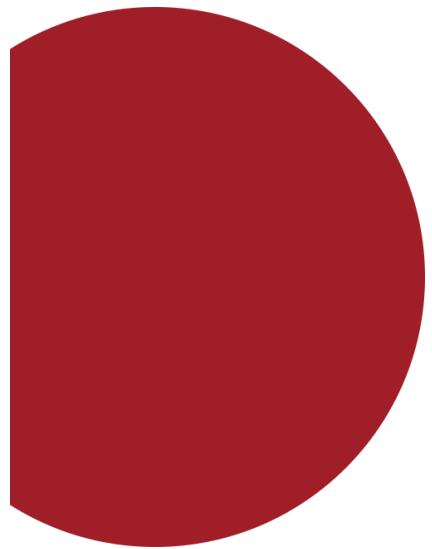
- Sõidukijuhtimine on tööks või tööülesannete täitmisega seotud 30% sõidukijuhtidel, s.o 214 200 ± 24 860 inimesel; sagedamini meestel ja 50-64-aastastel.
- Ka nende sõidukijuhtide puhul, kel sõidukijuhtimine on tööks või tööülesannetega seotud jääb aastane kilometraaž kõige suuremal osal ehk 41%-l alla 5 000 kilomeetri, kuid teisalt on nende seas oluliselt enam ka neid (neljandik), kelle aastane kilometraaž ületab 20 000 kilomeetrit.

Sõidukijuhtide taust

Sõidukijuhid

■ 2018 KÕIK, n=1005 ■ 2018 SJ, n=641

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

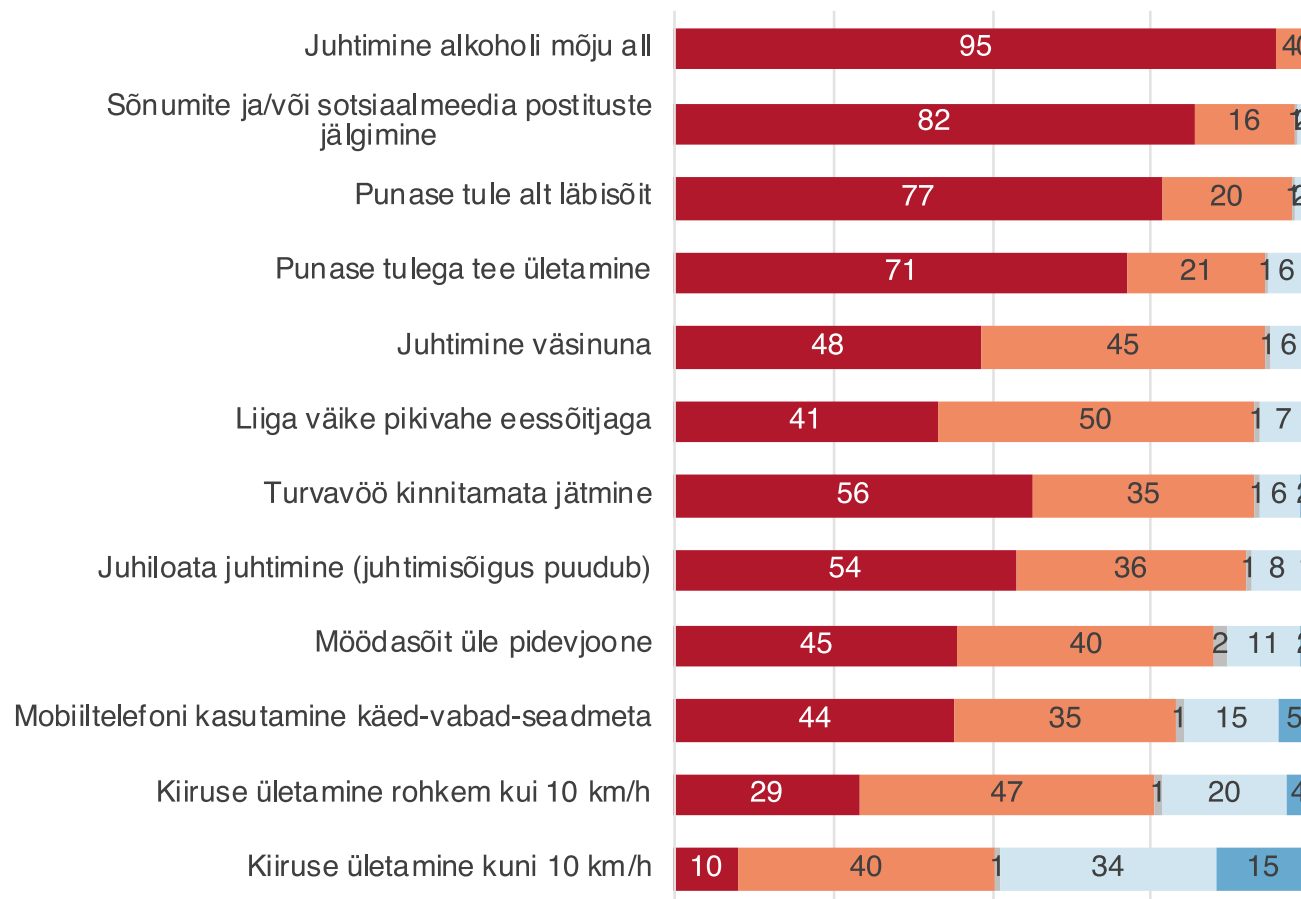
Liiklusreeglite rikkumise ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal (Slaidid 9 ja 10)

- Liiklusreeglite rikkumise ohtlikkust sõiduki juhtimise ajal hinnati erinevate väidete tõsidust hinnates.
- Üldiselt peetakse kõiki loetletud liiklusreeglite rikkumisi väga ja pigem tõsisteks, seda kokku 84% või enamate poolt, s.h lausa 99% nõustub, et sõiduki juhtimine alkoholi mõju all on väga tõsine rikkumine.
- Veidi vähesemad peavad ohtlikuks aga kiiruse ületamist enam kui 10 km/h (71%) ja mobiiltelefoni kasutamist käed-vabad-seadmeta (74%).
- Kiiruse ületamine kuni 10 km/h on ainus liiklusreegel, mille puhul on selle rikkumist tõsiseks ohuks pidajaid vähem kui selle ohuks mitte-pidajaid (vastavalt 43% vs 56%).
- Võrreldes eelmise aastaga peetakse nüüd oluliselt problemaatilisemaks **mobiiltelefoni kasutamist käed-vaba-seadmeta**, samas kui teiste rikkumiste osas pole suhtumises olulisi muutusi toimunud.
- Viimase kolme nimetatud liiklusreegli puhul eristub ka see, et sõidukijuhid ise peavad nende rikkumist keskmisest vähem tõsiseks ohuks
- Taustaandmete vaatlemisel eristub, et eestlased peavad keskmisest ohtlikumaks kiiruse ületamist kuni 10 km/h (56% vs 39%), muulased seevastu punase tule alt läbisõitmist (99% vs 96%), punase tulega tee ületamist (97% vs 91%), liiga väikest pikivahet eessõitjaga (94% vs 90%) ja mobiiltelefoni kasutamist käed-vabad seadmeta (88% vs 75%).
- Üleüldse peavad kõiki rikkumisi ohtlikumaks naised ja üle 65-aastased. Muus osas olulisi erisusi aga ei ilmnenud.

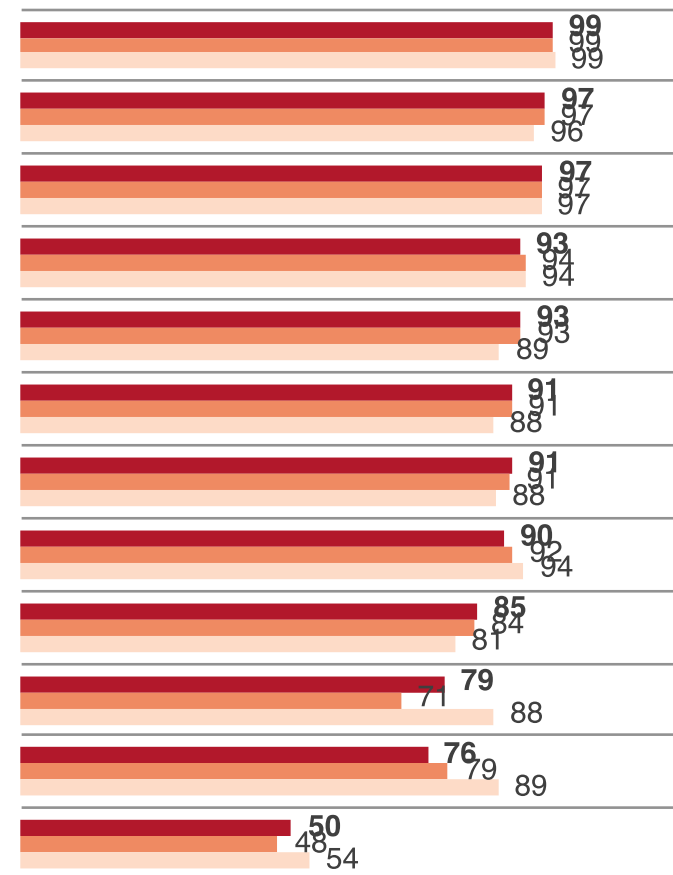
Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Liiklusreeglite rikkumise ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal, %

■ väga tõsine ■ pigem tõsine ■ ei oska öelda ■ pigem ei ole tõsine ■ pole üldse tõsine

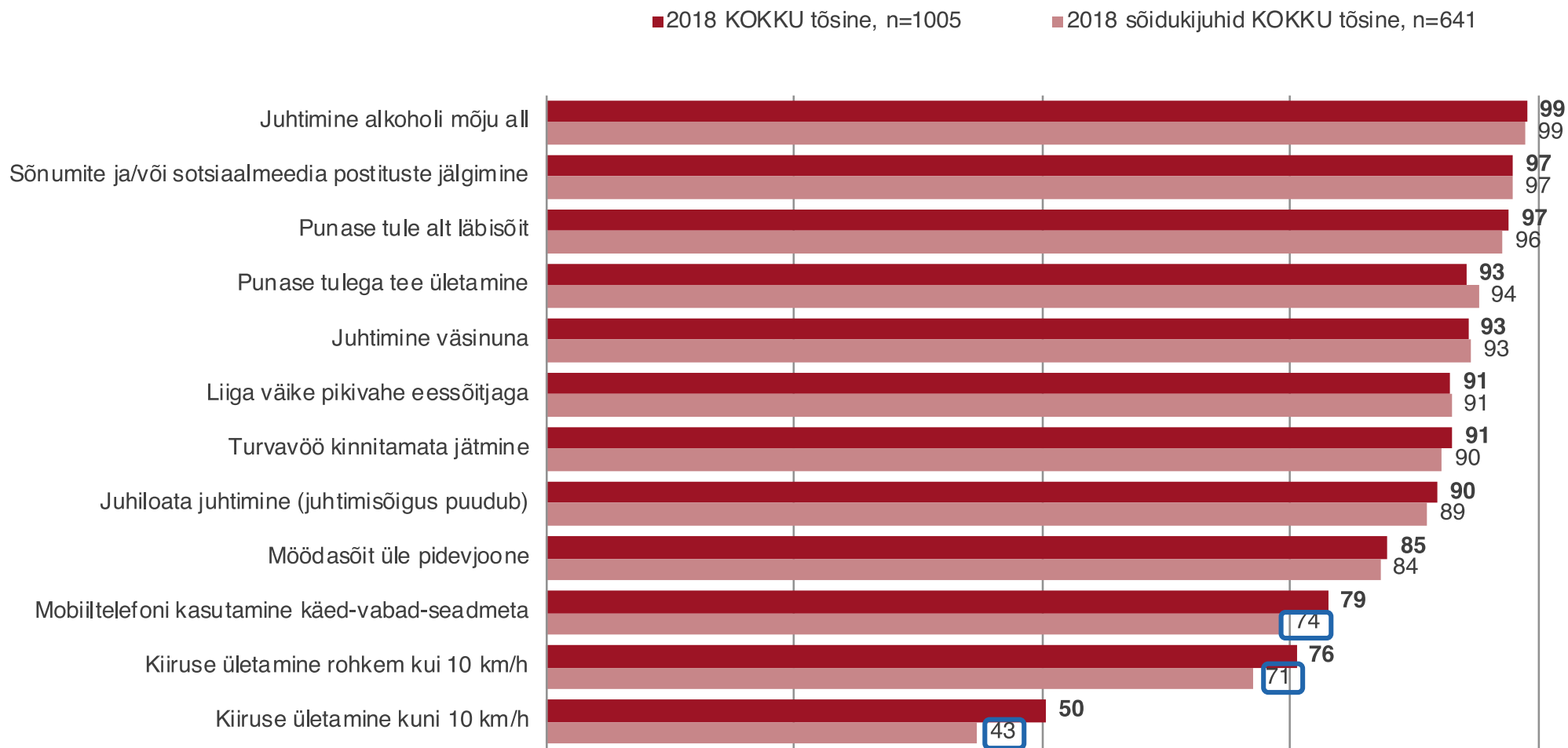

■ 2018 KOKKU tõsine, n=1005
■ 2017 KOKKU tõsine, n=1015
■ 2016 KOKKU tõsine, n=1003

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Liiklusreeglite rikkumise ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal, %

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

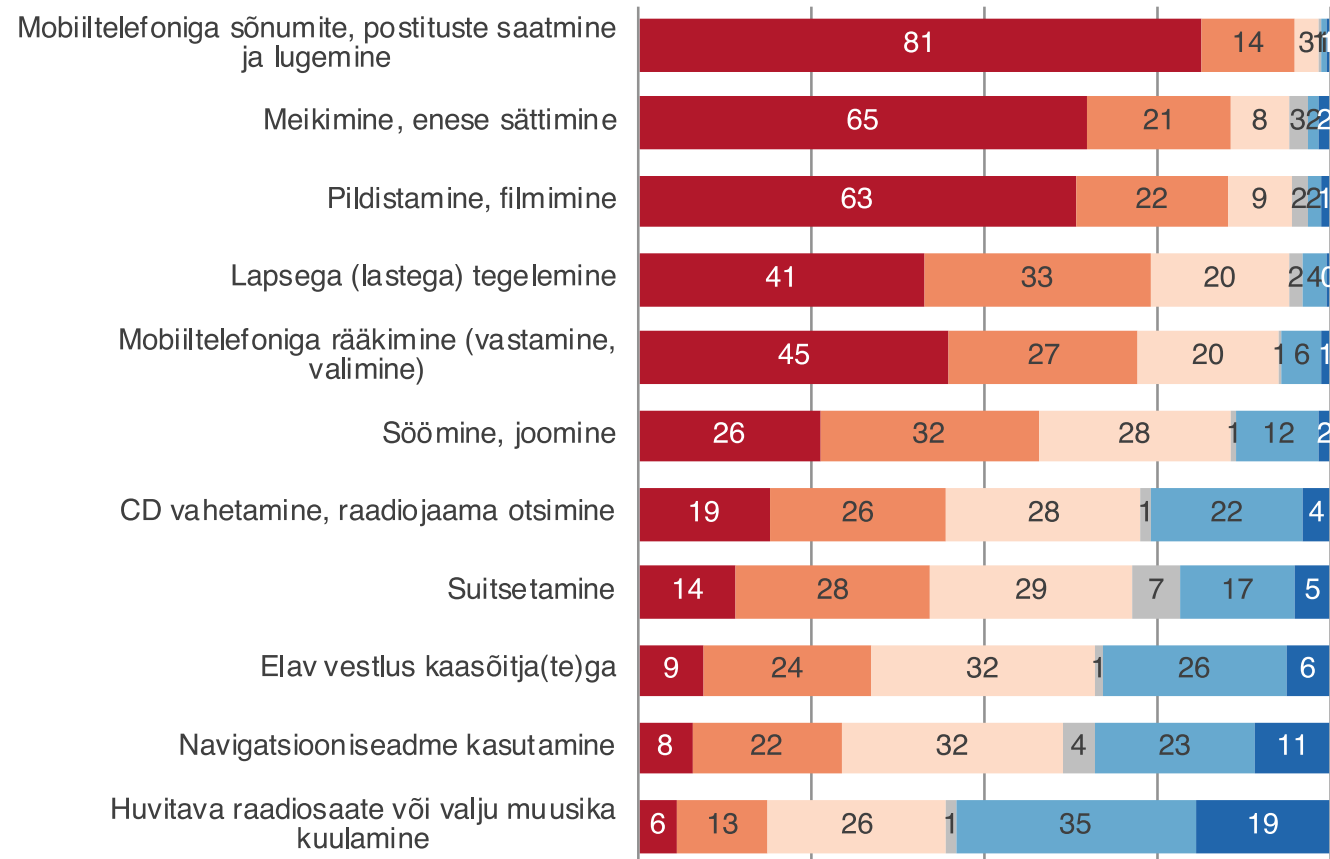
Kõrvaliste tegevuste ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal (Slaidid 12 ja 13)

- Kõrvaliste tegevuste ohtlikkust sõiduki juhtimise ajal hinnati 5-sel skaalal, kus 1= täiesti ohutu ja 5= väga ohtlik.
- Kõige ohtlikumaks tegevuseks sõidukiroolis peetakse **telefoniga sõnumite, postituste saatmist ja lugemist** (hinnangu “4” või “5” andis kokku 95%), seejärel meikimist, enese sättimist (86%); pildistamist, filmimist (85%); lastega tegelemist (74%) ja telefoniga rääkimist (73%).
- Söömist, joomist peab ohtlikuks 58%, suitsetamist ning CD vahetamist, raadiojaama otsimist 45%.
- Sõidukiroolis peetakse pigem ohutuks seevastu vestlust kaassõitjatega, navigatsiooniseadmete kasutamist kui ka raadiosaate või muusika kuulamist.
- Aastaga on enamikke kõrvalisi tegevusi hakatud ohtlikumaks pidama, eelkõige on lisandunud neid, kelle arvates on sõidukijuhtimise ajal ohtlik vahetada CD-d, otsida raadiojaama(+5%), vestelda kaassõitjatega (+5%).
- Sõidukijuhid ise hindavad enamikke kõrvaliste tegevustega tegelemist sõiduki juhtimise ajal keskmisest vähem ohtlikeks, eelkõige mobiiltelefoniga rääkimist kui ka söömist, joomist (kumbagi -7%), CD vahetamist, raadiojaama otsimist, nende kuulamaist kui ka suitsetamist (kõiki -6%), seejärel ka elavat vestlust kaassõitjatega (-4%).
- Üleüldse peavad kõiki kõrvalisi tegevusi sõiduki juhtimise ajal ohtlikumaks naised ja üle 65-aastased. Muus osas olulisi erisusi aga ei ilmnenud.

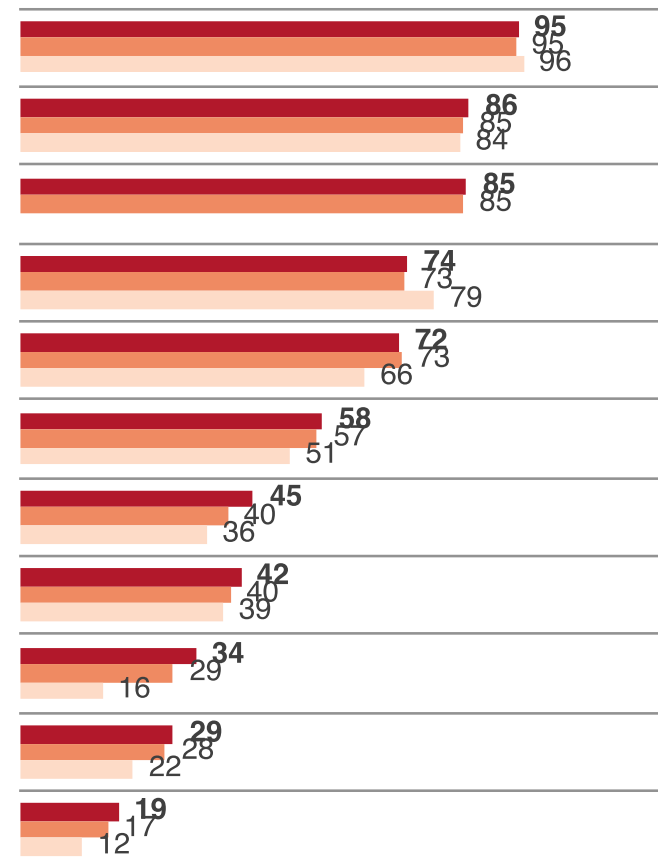
Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Kõrvaliste tegevuste ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal, %

5=väga ohtlik 4 3 ei oska öelda 2 1=täiesti ohutu

2018 KOKKU ohtlik, n=1005
2017 KOKKU ohtlik, n=1015
2016 KOKKU ohtlik, n=1003

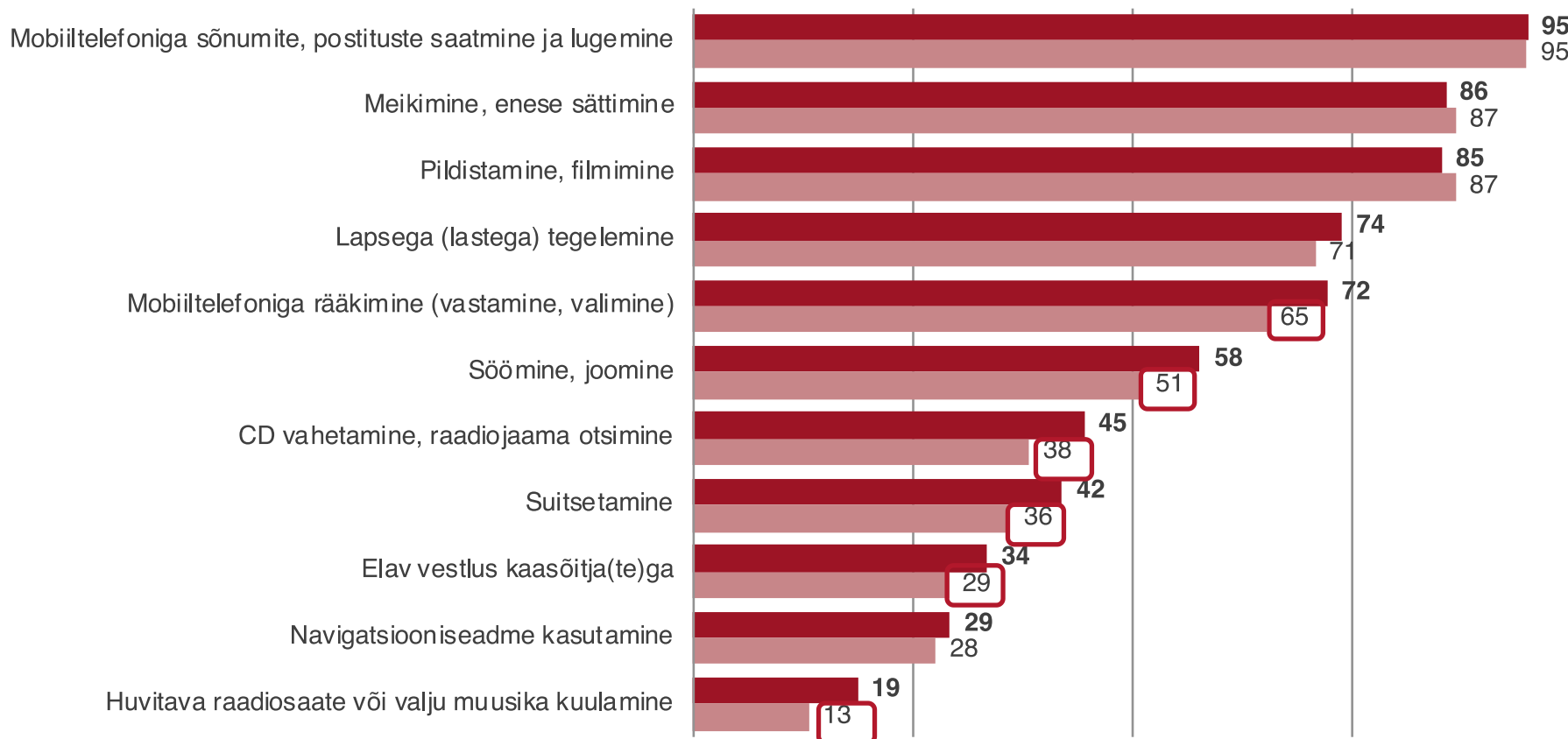

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Kõrvaliste tegevuste ohtlikkus sõiduki juhtimise ajal, %

■ 2018 KOKKU ohtlik, n=1005

■ 2018 sõidukijuhid KOKKU ohtlik, n=641

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

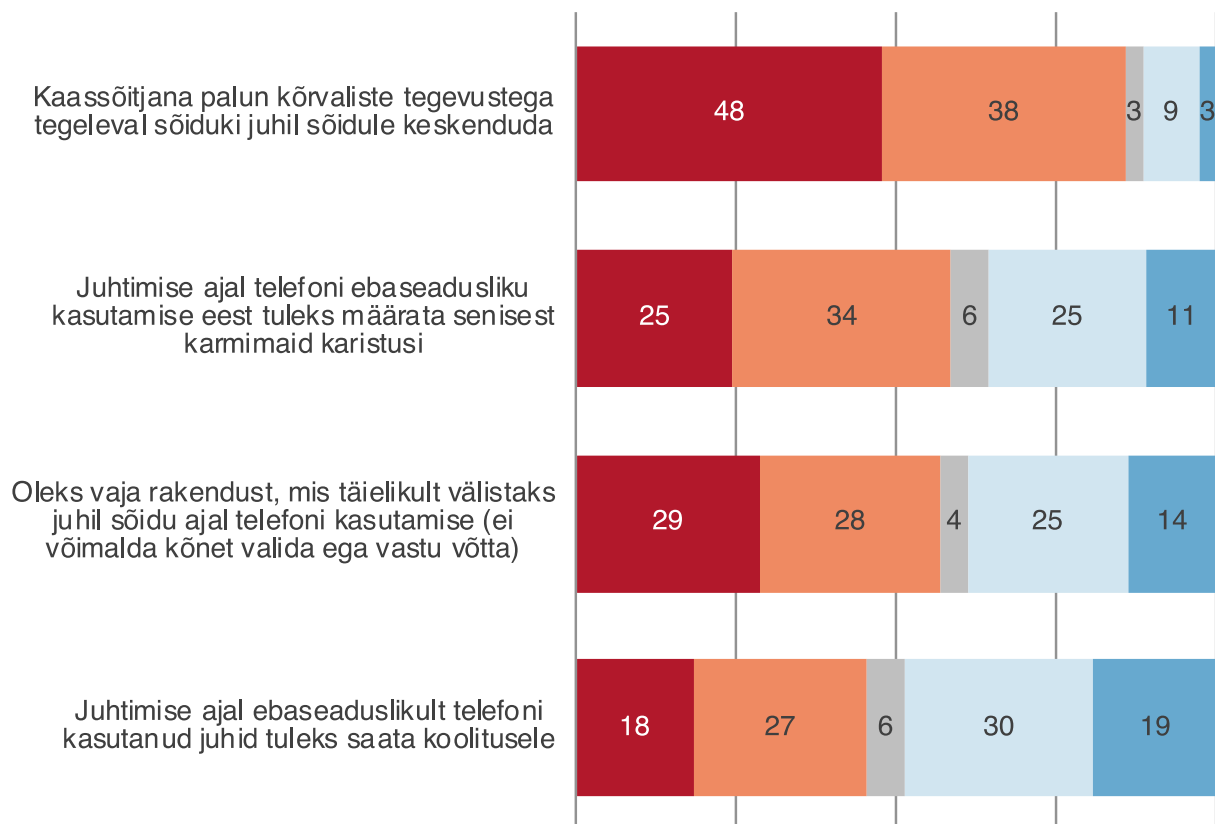
Suhtumine mobiiltelefoni kasutamisesse sõiduki juhtimise ajal (Slaidid 15 ja 16)

- Seadusandlust ja järelevalvet puudutavaid seisukohti mobiiltelefonide kasutamisesse sõiduki juhtimise ajal hinnati samuti erinevate väidetega nõustumise kaudu.
- 86% nõustus täielikult või pigem, et **kaassõitjana palutakse kõrvaliste tegevustega tegeleval sõidukijuhil keskenduda sõidule**. Aastaga on vastavalt arvanute osakaal püsinud muutumatuna.
- Veidi enam kui pooled nõustuvad, et **juhtimise ajal telefoni ebaseadusliku kasutamise eest tuleks määrata senisest karmimaid karistusi** (59%) ja **oleks vaja rakendust, mis täielikult välistaks juhil sõidu ajal telefoni kasutamise** (57%). Mõlema väite puhul on sellega nõustunute osakaal aja jooksul veidi tõusnud.
- Pigem ei nõustuta sellega, et juhtimise ajal ebaseaduslikult telefoni kasutanud juhid tuleks saata koolitusele, vastavalt arvanuid 49%, samas kui nõustujaid on 45%
- Sõidukijuhtide suhtumine väljatoodud seiskohtadesse on veidi järeleandlikum.
- Jällegi on seisukohtade osas nõudlikumad naised ja üle 65-aastased. Muus osas olulisi erisusi ei ole.

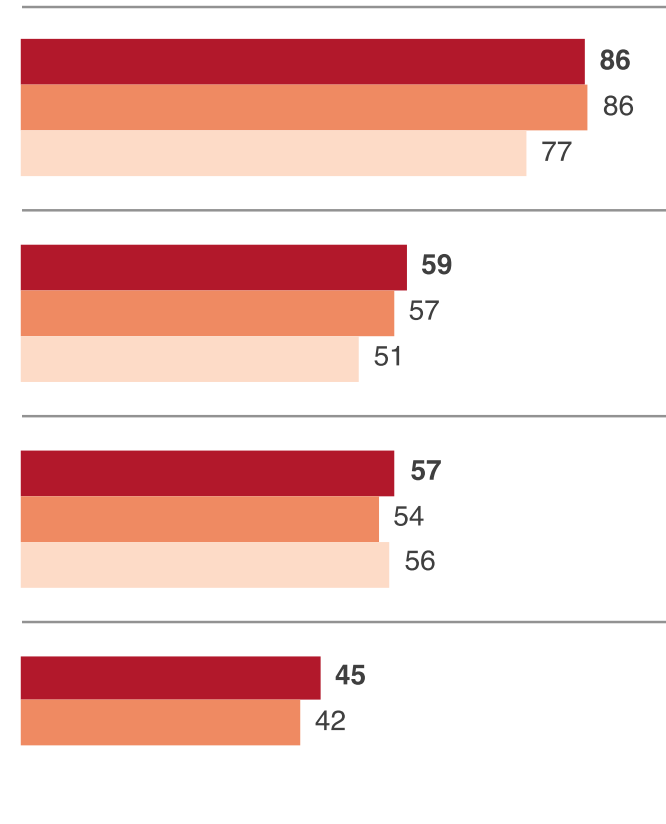
Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Suhtumine mobiiltelefoni kasutamisesse sõiduki juhtimise ajal, %

■ täielikult nõus ■ pigem nõus ■ ei oska öelda ■ pigem ei nõustu ■ ei nõustu üldse

■ 2018 KOKKU nõustub, n=1005
■ 2017 KOKKU nõustub, n=1015
■ 2016 KOKKU nõustub, n=1003

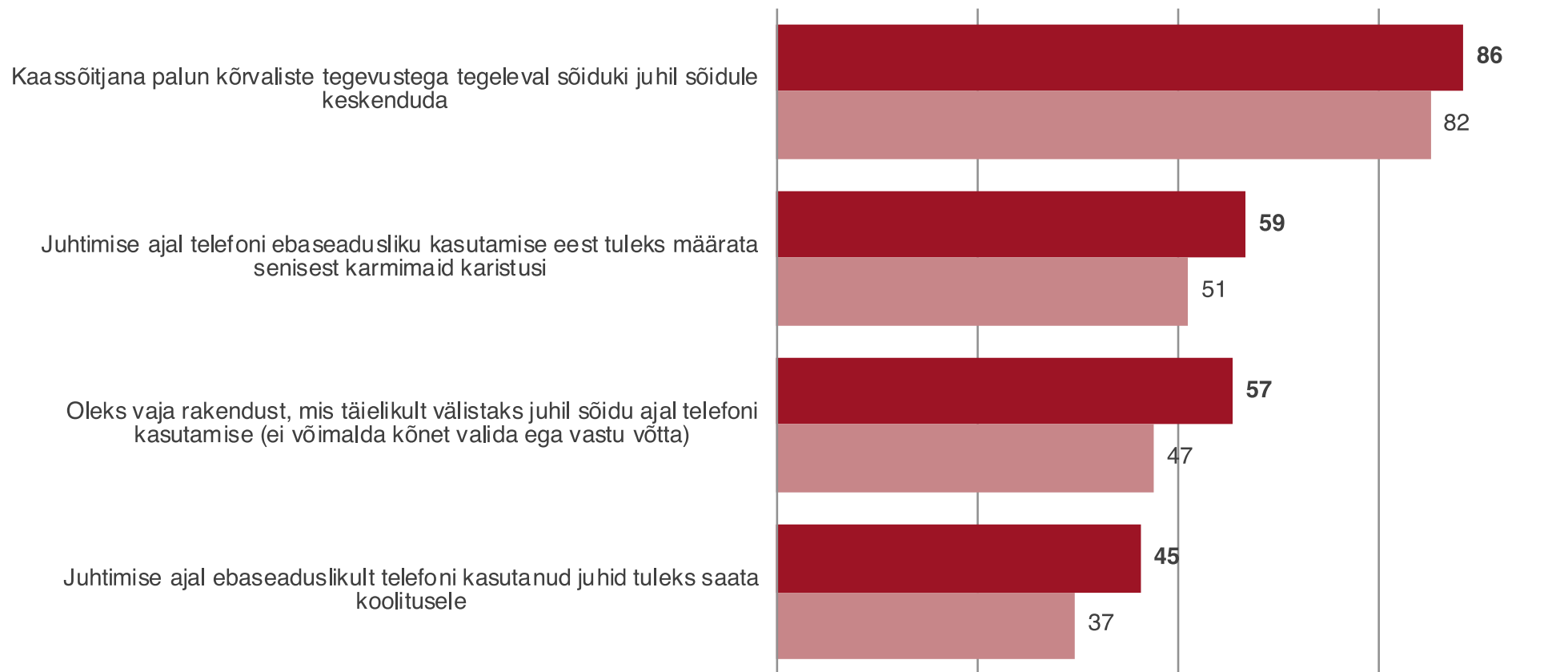

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Suhtumine mobiiltelefoni kasutamisesse sõiduki juhtimise ajal, %

■ 2018 KOKKU nõustub, n=1005

■ 2018 sõidukijuhid KOKKU nõustub, n=641

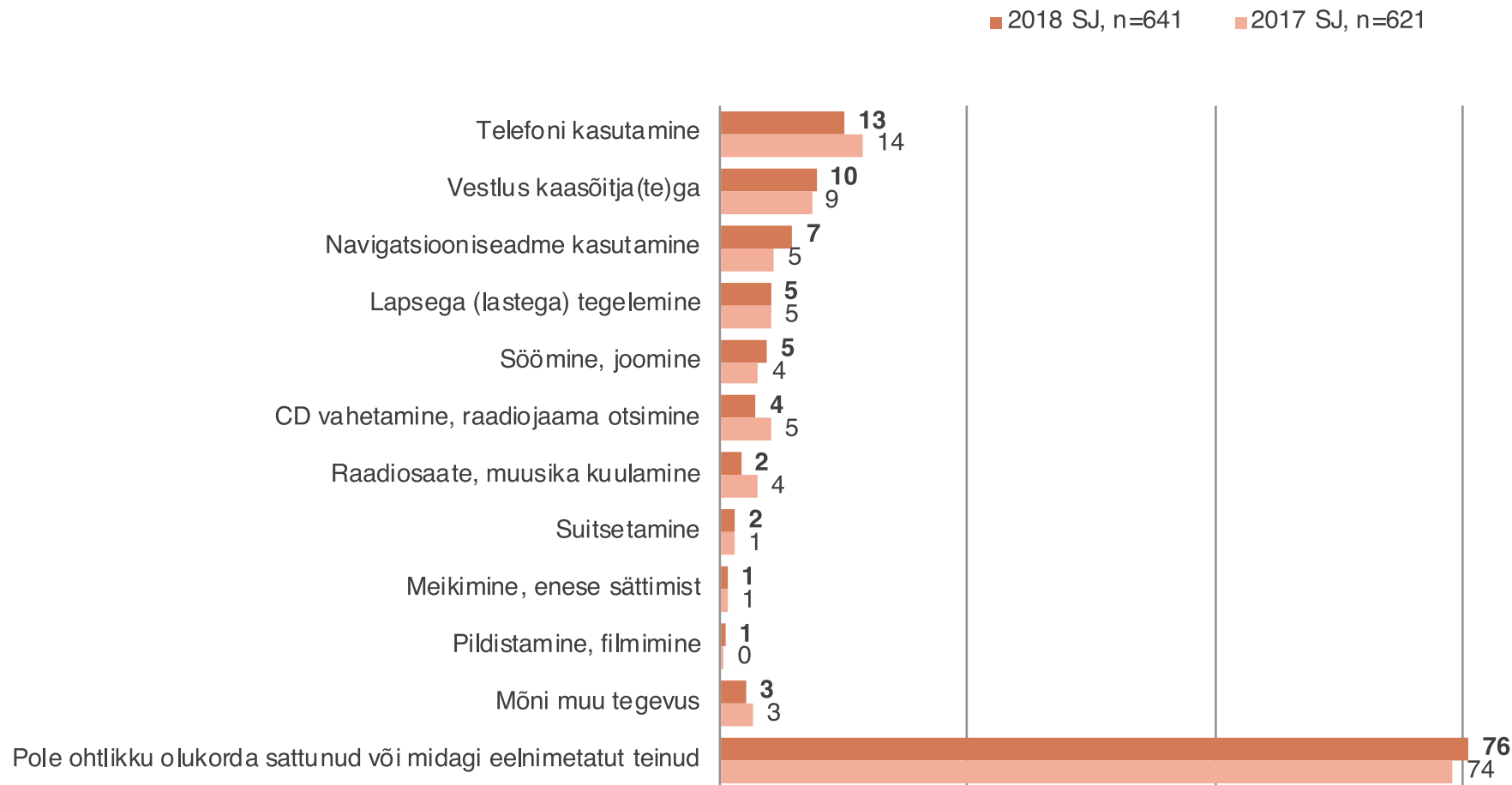
Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

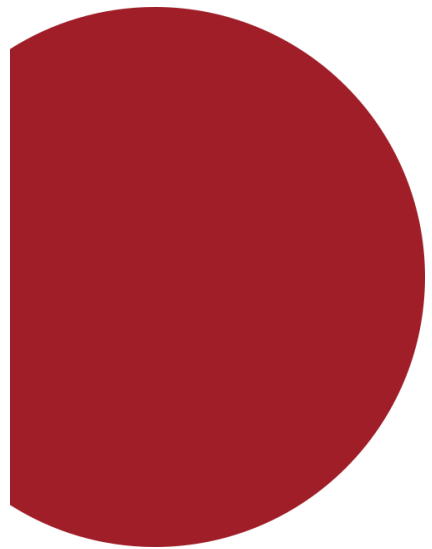
Kõrvaliste tegevuste tõttu liiklusohhtlikusse olukordadesse sattumine sõiduki juhtimise ajal (Slaid 18)

- Viimase 12 kuu jooksul on mõnda liiklusohhtlikku olukorda sattunud 24% sõidukijuhtidest, s.o 167 900 ± 23 280 inimest, s.h on igaüks neist nimetanud keskmiselt 2 erinevat liiklusohhtliku olukorra põhjustajat. Liiklusohhtlikku olukorda on sagedamini sattunud kuni 34-aastased (24-30%) ja eestikeelsed (30%) sõidukijuhid.
- Kõige levinumaks liiklusohhtlikku olukorda sattumise põhjuseks on **telefoni kasutamine** (13% sõidukijuhtidest); sagedamini 15-34-aastaste (24-30%), eestlaste (16%) ja maapiirkonade (18%) elanike puhul (Slaid 29). 2017. aastal oli vastav näitaja 14%.
- Seejärel on liiklusohhtliku olukorra põhjustajaks **vestlus kaassõitjatega** (9% sõidukijuhtidest); sagedamini 15-34-aastaste (16-24%) puhul.
- Muid põhjuseid nimetati oluliselt vähemate sõidukijuhtide poolt. Ka taustaandmete lõikes ei esinenud olulisi erinevusi.

Kõrvalised tegevused sõiduki juhtimise ajal

Kõrvaliste tegevuste tõttu liiklusohtlikkesse olukordadesse sattumine sõiduki juhtimise ajal, %

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

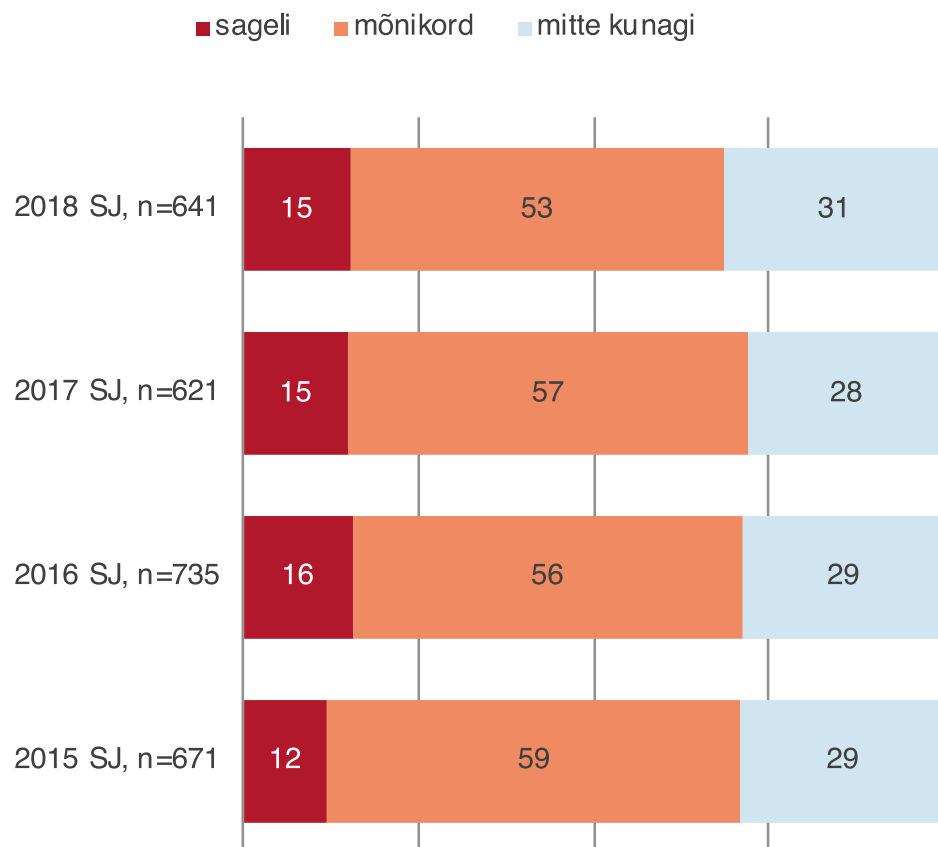
Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal (Slaidid 21, 22 ja 28)

- **Mobiiltelefoni on viimase 12 kuu jooksul kasutanud sõiduki juhtimise ajal 69% sõidukijuhtidest, s.o 479 600 ± 25 180 inimest, s.h 15% kasutavad mobiiltelefoni sageli.**
- Sõiduki juhtimise ajal mobiiltelefoni kasutajaid on keskmisest enam meeste (77%), 25-34-aastaste (89%) ja kõrgeimasse sissetulekugruppi kuuluvate (76%) elanike, samuti 6-20-aastase sõidukijuhi staažiga (77-78%) ja sõidukiga tööülesandeid täitvate (78%) juhtide seas (Slaid 29).
- Mobiiltelefoni kasutajate ega ka nende sagedaste kasutajate osakaal ei ole viimaste aastatega üldse muutunud.
- Telefoni kasutavatest sõidukijuhtidest 64% kasutab **käed-vabad süsteemi**, s.h sagedasi kasutajaid on 43%. Aastaga ei ole vastava süsteemi kasutajate osakaal muutunud.
- **Käes hoiab telefoni** 75% sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutavatest juhtidest, s.h sageli teeb seda 22%. Aastaga on vastavalt toimijate osakaal veidi langenud.
- Mobiiltelefoni kasutatakse sõidukiroolis valdavalt kõnedele vastamiseks (96%, sagedamini mehed), ohtralt ka:
 - pereliikmetele helistamiseks (72%) – sagedamini 25-49-aastased (78-83%);
 - töökõnede tegemiseks (50%) – sagedamini mehed (58%) ja 35-49-aastased (59%);
 - sõpradele, tuttavatele helistamiseks (50%) – sagedamini 25-34-aastased (66%).
- Muude tegevuste jaoks kasutatakse telefoni juba vähem kui neljandiku poolt, sagedamini 25-34-aastaste poolt.
- Aastatega pole erinevate mobiiltelefoniga teostatavate tegevuste osakaal sõidukiroolis oluliselt muutunud.

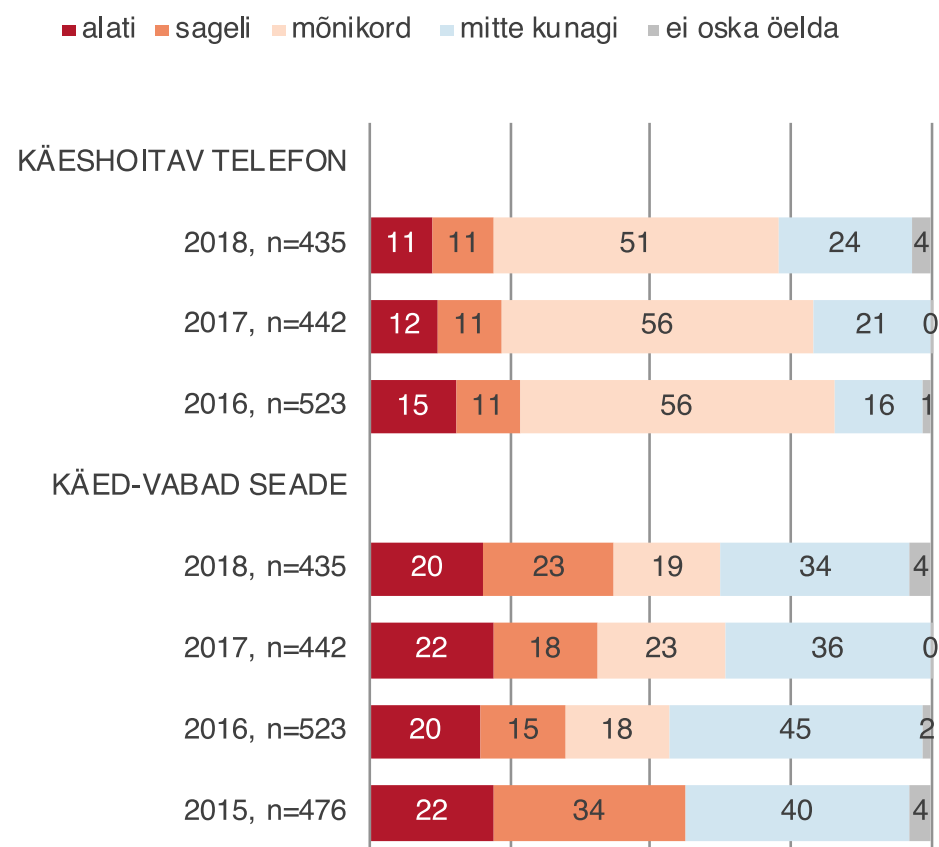
Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal, %

Telefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal,
n=sõidukijuhid

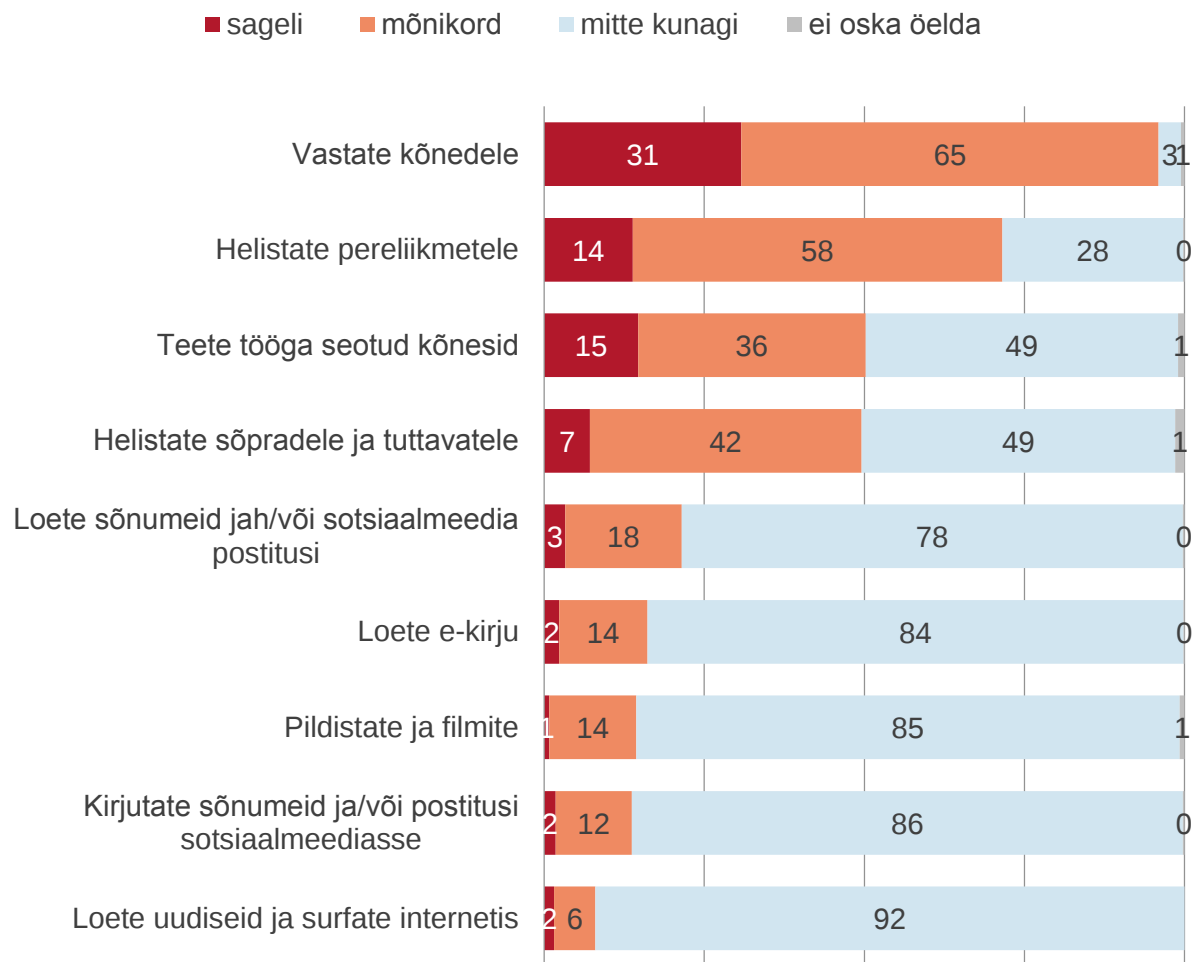
Telefoni kasutamise viis,
n=telefoni kasutavad sõidukijuhid

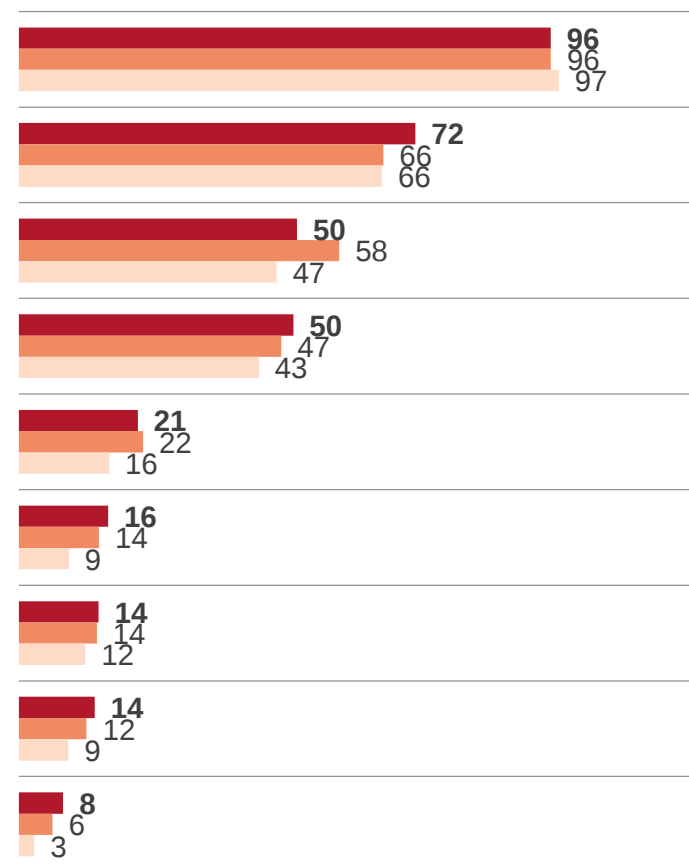
Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal, %

n=telefoni kasutavad sõidukijuhid

■ 2018 KOKKU kasutavad, n=435
 ■ 2017 KOKKU kasutavad, n=451
 ■ 2016 KOKKU kasutavad, n=532

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Hoiakud mobiiltelefoni kasutamise osas sõiduki juhtimise ajal (Slaid 24)

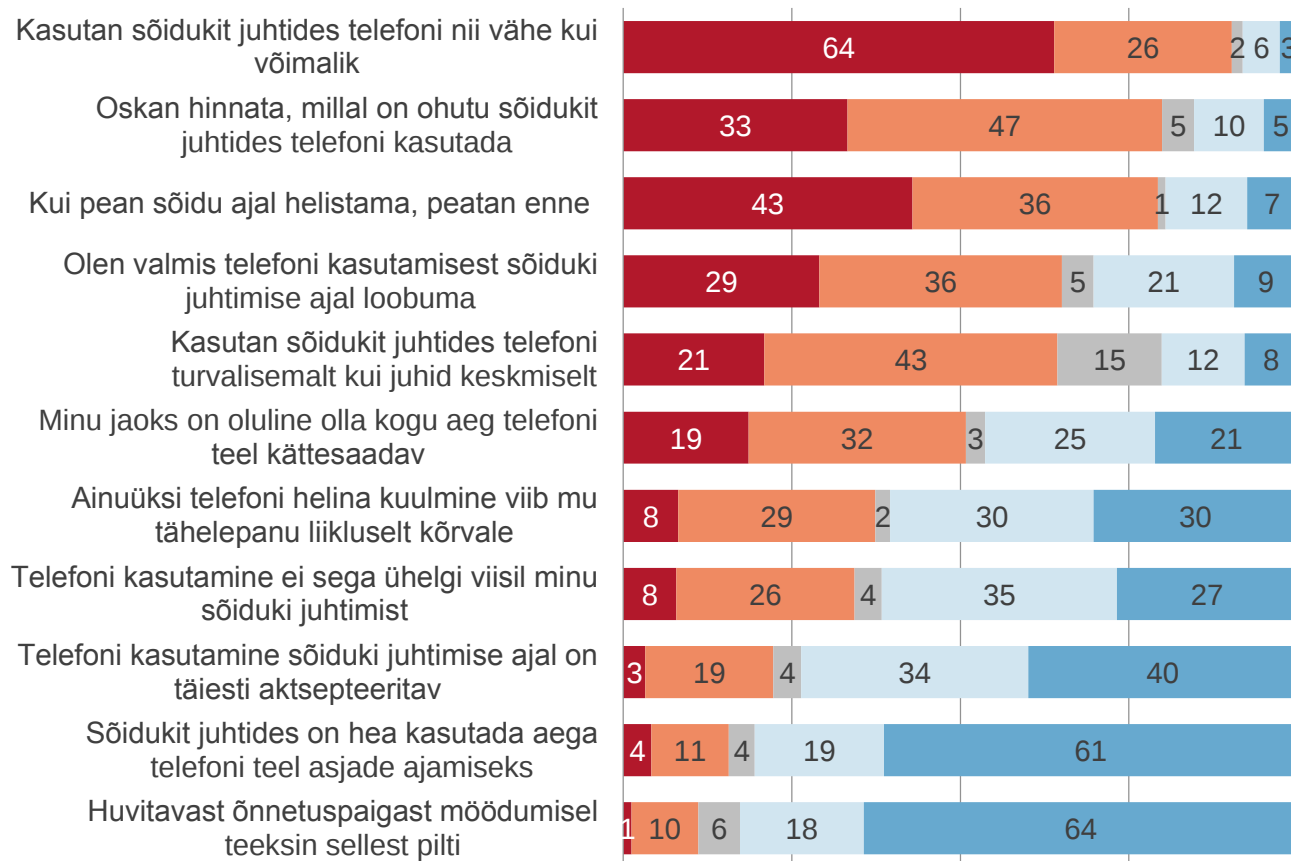
- Hinnates nõustumist erinevate sõidukiroolis mobiiltelefoni kasutamist puudutavate väidetega selgitati välja sõidukijuhtide üldine nägemus isiklikust mobiiltelefoni kasutamisest sõidu ajal.
- Suurem osa sõidukijuhtidest on veendumusel, et nad **kasutavad sõidukit juhtides telefoni nii vähe kui võimalik** (täiesti ja pigem nõus kokku 90%, sagedamini väikelinnade elanikud) ning, et nad **oskavad hinnata, millal on ohutu sõidukit juhtides telefoni kasutada** (80%, sagedamini 25-34-aastased). Väidetega nõustujate osakaalud on jäänud samale tasemele kui eelmisel aastal.
- **Helistamiseks peatab sõiduki** 79% telefoni kasutavatest sõidukijuhtidest (sagedamini üle 64-aastased), 43% nõustuvad selle väitega täielikult. Ometigi on vastavalt käituvate osakaal aastatega vähenenud.
- Kahe aastaga on märkimisväärselt suurenenud nende sõidukijuhtide osakaal, kes arvavad, et nende jaoks **on oluline olla koguaeg telefoni teel kättesaadav**, kui ka nende oma, kes arvavad, et **telefoni kasutamine ei sega ühelgi viisil nende sõiduki juhtimist** (sagadamini muukeelse elanikkonna arvates). Viimase väite puhul on siiski sellega nõustujate osakall mitte-nõustujate omast väiksem.
- Väited, mille puhul samuti on sellega nõustajaid vähem kui mitte-nõustujad on:
 - Ainuüksi telefoni helina kuulmine viib mu tähelepanu liikluselt kõrvale (37% vs 60%);
 - Telefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal on täiesti aktsepteeritav (22% vs 74%);
 - Sõidukit juhtides on hea kasutada aega telefoni teel asjade ajamiseks (16% vs 81%, sagedamini on vastaval arvamusel eestlased);
 - Huvitavast õnnetuspaigast möödumisel teeksin sellest pilti (11% vs 83%).
- **Telefoni kasutamisest sõiduki juhtimise ajal on valmis loobuma** 65% sõidukijuhtidest (sagedamini naised), väitega nõustujate osakaal pole aja jooksul muutunud.
- Ligikaudu pooled sõidukijuhid nõustuvad, et nende jaoks on **oluline olla kogu aeg telefoni teel kättesaadav** (sagedamini meeste ja Ida-Virumaa elanikkonna jaoks), s.h vastavalt arvajate osakaal on kahe aastaga tõusnud 8%.
- Eelmiste aastatega võrreldes muutumatuna on püsinud aga sõidukijuhtide osakaal (37%), kes nõustuvad, et ainuüksi **telefonihelina kuulmine viib nende tähelepanu liikluselt kõrvale**.

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

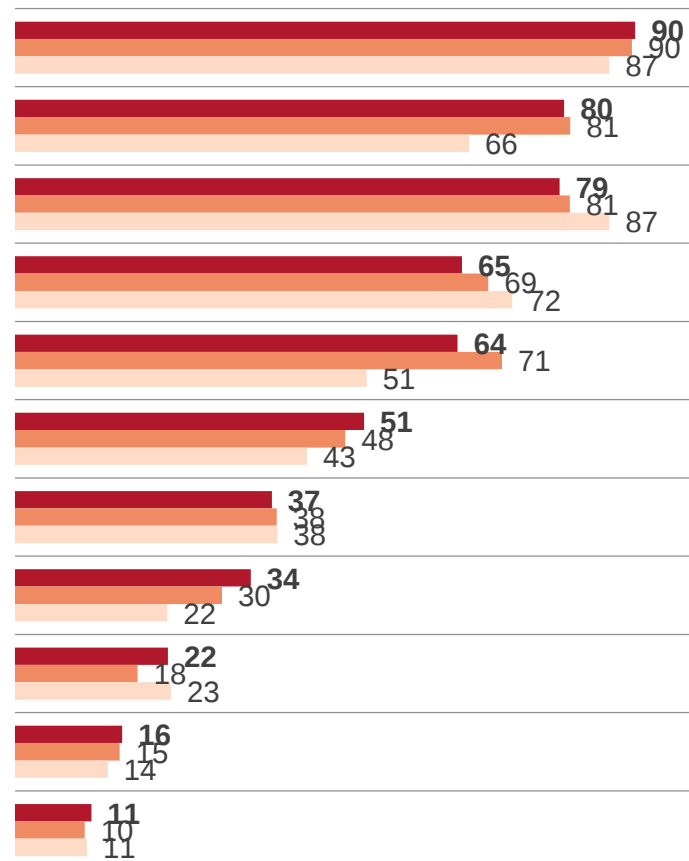
Hoiakud mobiiltelefoni kasutamise osas sõiduki juhtimise ajal, %

n=telefoni kasutavad sõidukijuhid

■ nõustun täielikult ■ pigem nõustun ■ ei oska öelda ■ pigem ei nõustu ■ ei nõustu üldse

■ 2018 KOKKU nõus, n=435
■ 2017 KOKKU nõus, n=451
■ 2016 KOKKU nõus, n=532

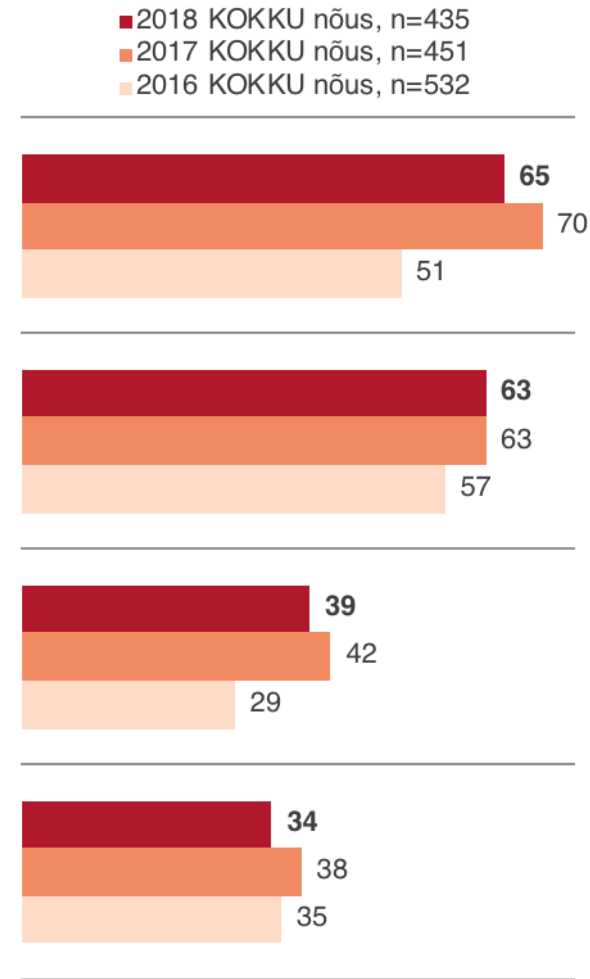
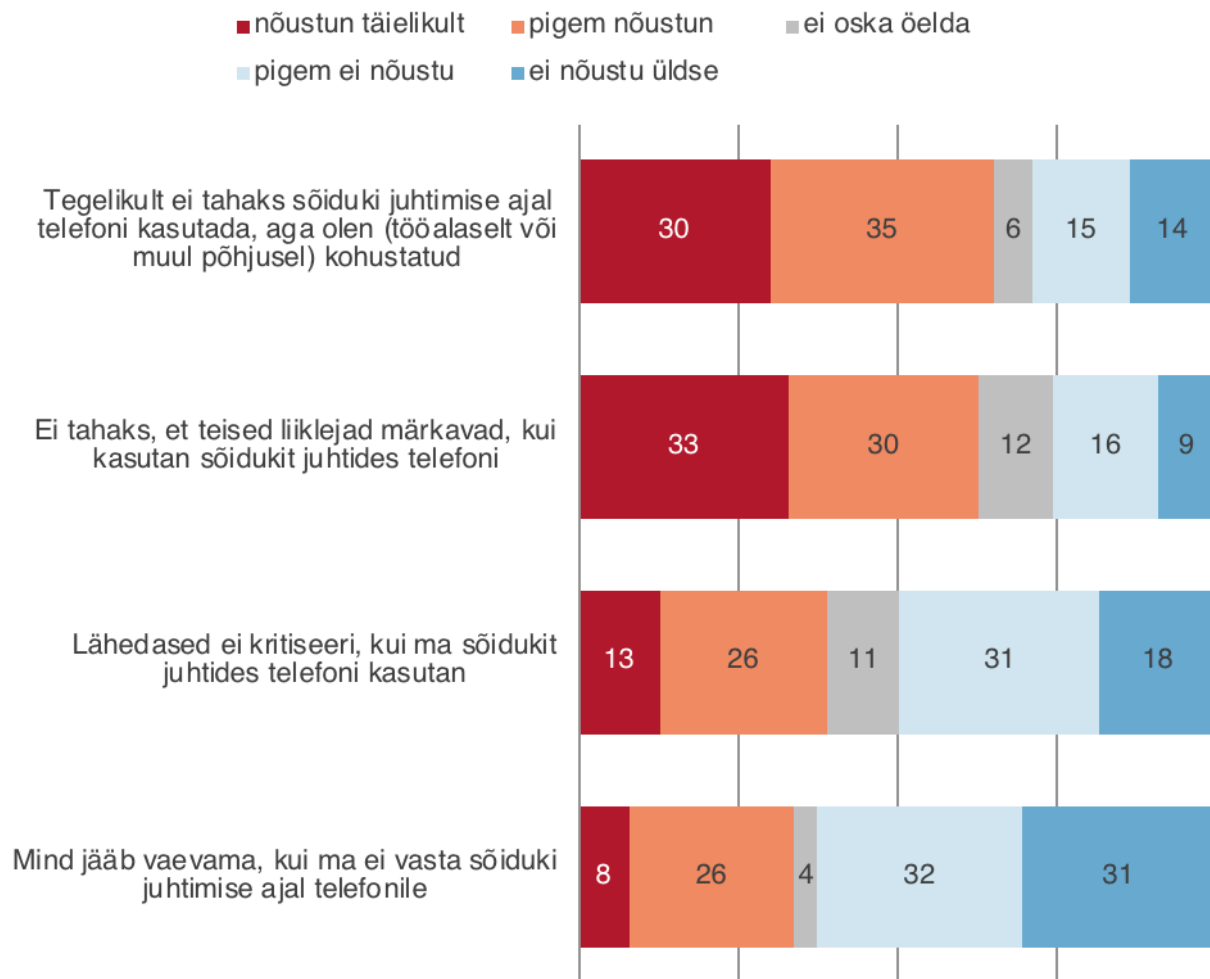
Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Tajutav sotsiaalne surve mobiiltelefoni kasutamise osas sõiduki juhtimise ajal (Slaid 26)

- Hinnates nõustumist erinevate sõidukirollis mobiiltelefoni kasutamist puudutavate väidetega selgitati välja sõidukijuhtide üldine nägemus ka tajutavast sotsiaalsest survest mobiiltelefoni kasutamisest sõidu ajal.
- Lausa 65% sõidukijuhtidest tunnistab, et nad **tegelikult ei tahaks sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutada**, kuid nad on kohustatud. Vastavat kohustust tajutakse eelmise aastaga võrreldes vähemate poolt (-5%). Sagedamini tajuvad vastavat survet Ida-Virumaa elanikud.
- Pea 2/3 sõidukijuhtidest **ei tahaks, et teised liiklejad märkaks, et nad sõidukit juhtides telefoni kasutavad**, samas suurema osa juhtide **lähedased ei kritiseeri neid, kui nad seda tegema sattuvad**. Lähedaste arvatav tolerantsus on eelmise aastaga võrreldes veidi vähenenud (-3%).
- Varasemate aastatega sarnaselt on neid sõidukijuhte, keda **jääb vaevama, kui nad sõiduki juhtimise ajal telefonile ei vasta**, ligikaudu kolmandik.

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Tajutav sotsiaalne surve mobiiltelefoni kasutamise osas sõiduki juhtimise ajal, %

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Liiklusohklikkesse olukordadesse sattumine sõidukit juhtides mobiiltelefoni kasutamise tõttu

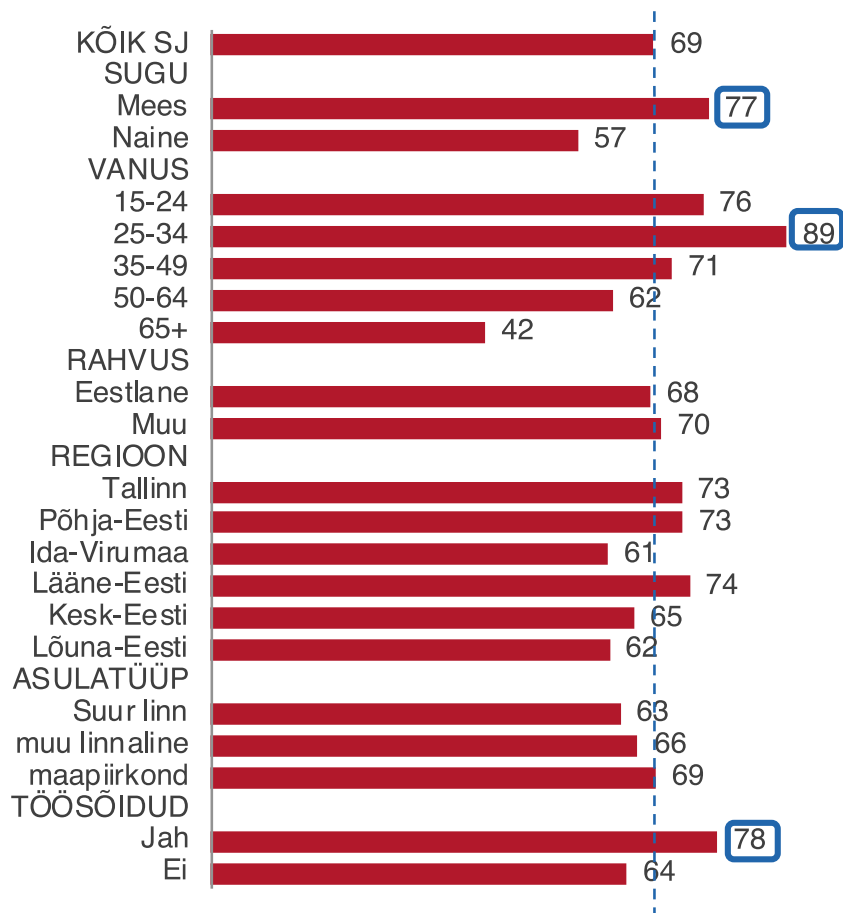
(Slaidid 28 ja 29)

- **Sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutamise tõttu on liiklusohklikku olukorda sattunud 13% sõidukijuhtidest, s.o 88 000 ± 25 180 inimest;** sagedamini kuni 34-aastaselt, eestlased, Põhja-Eesti ja maapiirkondade elanikud. Eelmisel aastal oli vastav näitaja 14%.
- Iga sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutamise tõttu liiklusohklikku olukorda sattunud sõidukijuht nimetas keskmiselt 2,5 erinevat ohuolukorda.
- Levinuimaks liiklusohkliku olukorra tekitajaks mobiiltelefoni kasutamisel sõiduki juhtimise ajal on olnud **hetkeline tähelepanu hajumine liikluselt** (58%) kui ka **sõidurajalt kõrvale kaldumine** (55%).
- Mobiiltelefoni kasutamisest tingitud ohtriku olukorrana mainis 45% ka kiiruse märkamatu langemist ja 35% äkkpidurdust. Muid olukordi on esinenud oluliselt vähem.
- Võrreldes varasemate uuringutega on liiklusohklikud olukorrad sagedamini tingitud sõiduki sõidureast kõrvale kaldumisest kui ka jalakäija või ratturi mittemärkamisest.
- Iga sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutamise tõttu liiklusohklikku olukorda sattunud sõidukijuht nimetas keskmiselt kahte erinevat viisi, kuidas ta sel hetkel telefoni kasutas.
- Valdavalt on sõiduki juhtimise ajal liiklusohklikku olukorda sattunud **telefoniga rääkimise, numbri valimise ja navigaatori vaatamise pärast** (kolmandik), muid tegevusi nimetati juba vähesemate vastajate poolt.
- Aastatega on vähenenud kõne vastuvõtmisest tingitud liiklusohklikud olukorrad, sagenenud aga telefoni navigeerimisvõimaluse kasutamisest kui ka sõnumite/sotsiaalmeedia postituste kirjutamisest ja lugemisest tingitud liiklusohklikud olukorrad.

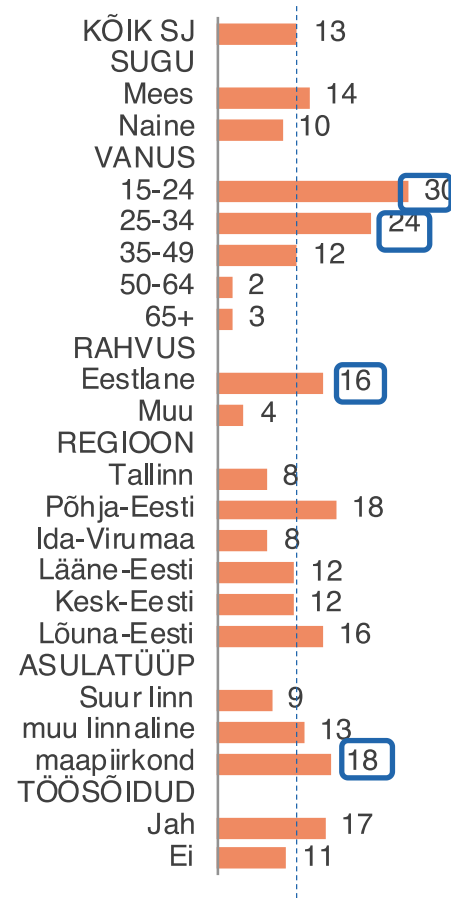
Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Liiklusohtlikkesse olukordadesse sattumine sõidukit juhtides mobiiltelefoni kasutamise tõttu – taust, %

On kasutanud telefoni sõiduki juhtimise ajal
n=641 (sõidukijuhid)

On sattunud liiklusohtlikku olukorda telefoni kasutamise tõttu sõiduki juhtimise ajal
n=641 (sõidukijuhid)

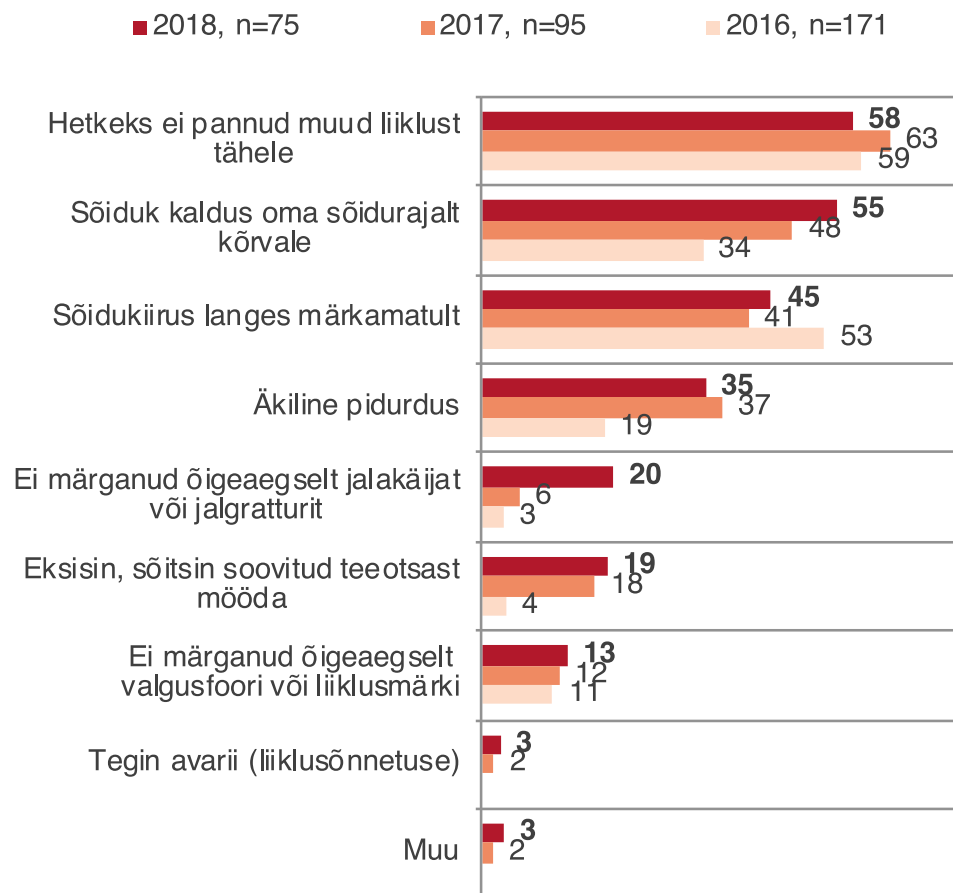

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

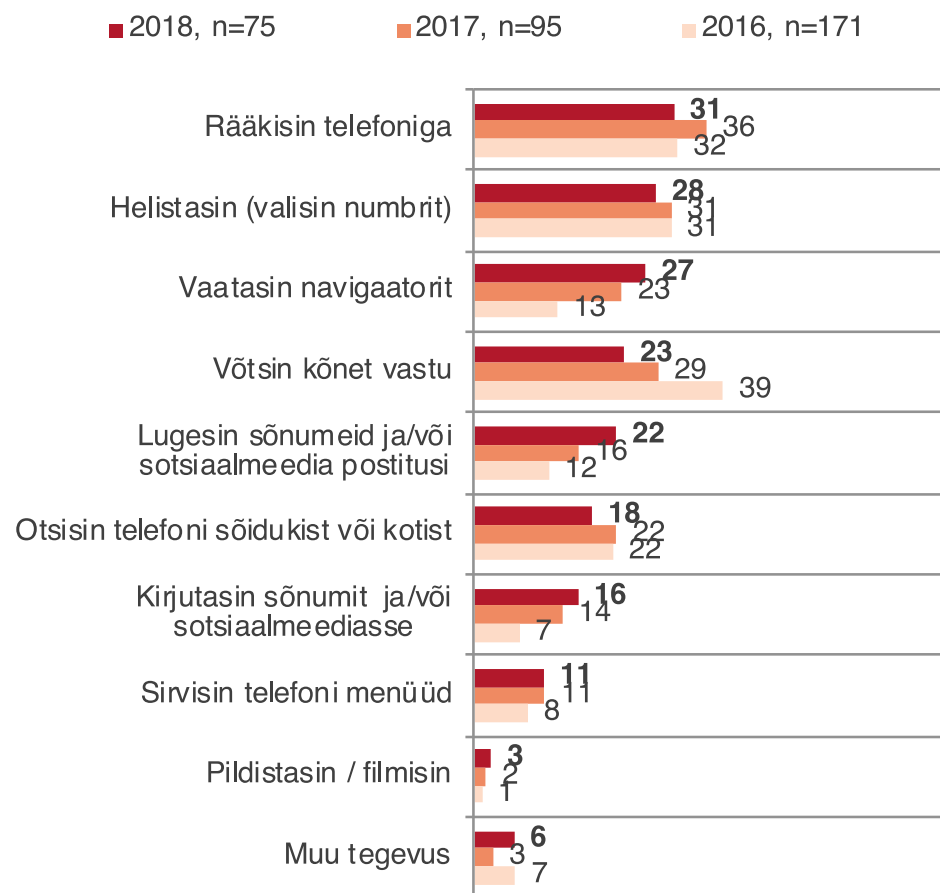
Liiklusohtlikkesse olukordadesse sattumine sõidukit juhtides mobiiltelefoni kasutamise tõttu, %

n= on sattunud liiklusohtlikku olukorda telefoni kasutamise tõttu sõiduki juhtimise ajal

Liiklusohtlik olukord

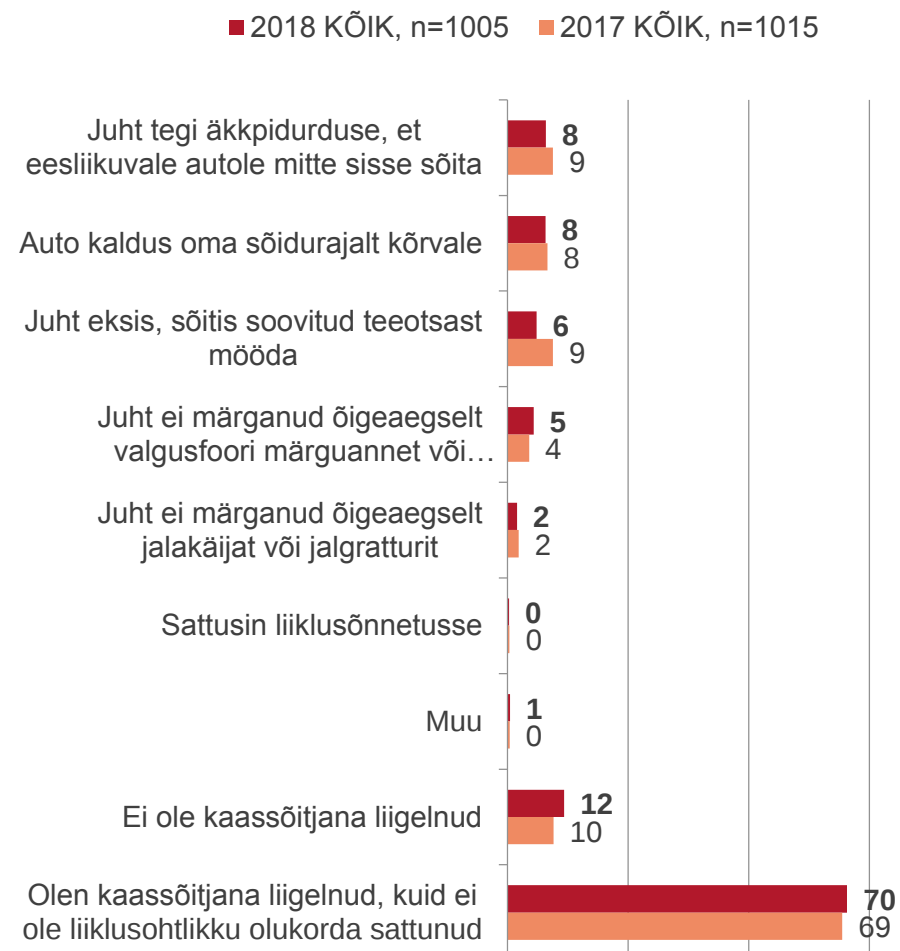
Liiklusohtliku olukorra põhjus

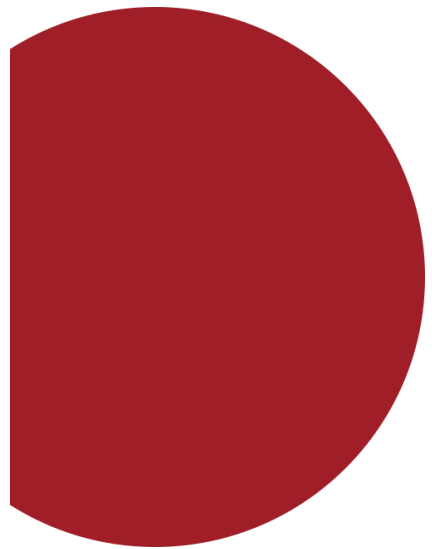

Mobiiltelefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal

Liiklusohlikesse olukordadesse sattumine kaassõitjana sõidukijuhi mobiiltelefoni kasutamise tõttu, %

- Liiklusohlikesse olukordadesse on sattunud kaassõitjana sõidukijuhi mobiiltelefoni kasutamise tõttu 18% Eesti üle 14-aastast elanikku, s.o 200 200 ± 26 200 inimest.
- Levinumateks liiklusohlikeks olukordadeks on olnud äkkpidurdus või sõidurajalt kõrvale kaldumine (nimetati 8% poolt), seejäral teeotsast mööda sõitmine.
- Liiklusõnnetusse on kaassõitjana sattunud 0,3% Eesti üle 14-aastast elanikku, s.o kuni 6 800 inimest.

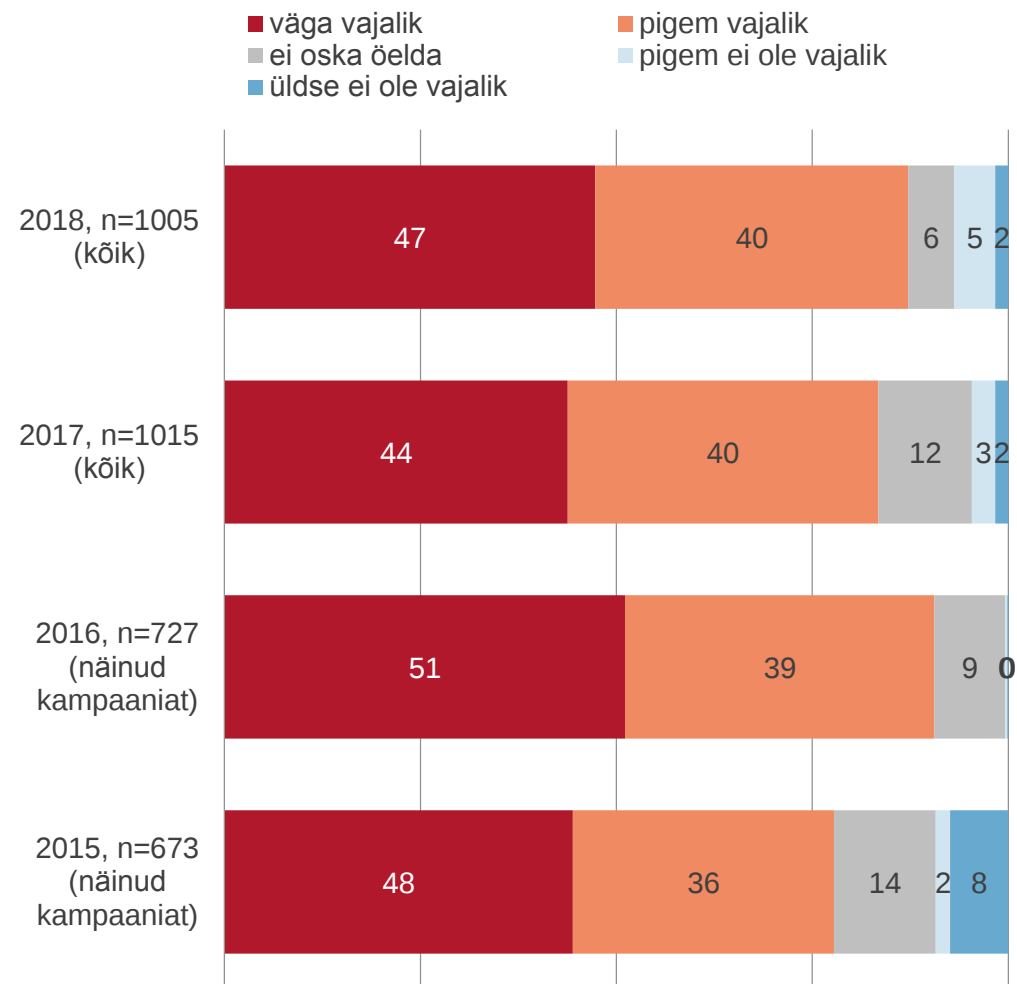

**Tähelepanu hajutamise
ennetamisele suunatud
liiklusohutuskampaania**

Kampaania

Kampaania vajalikkus, %

- Tähelepanu hajutamise ennetamisele suunatud liiklusohutuskampaaniaid peab vajalikuks 87% Eesti üle 14-aastasest elanikkonnast – väga ja pigem vajalikuks pidajad on pea samavõrd. Ebavajalikuks pidajaid kokku vaid 7%, vastata ei osanud 6%.
- Kampaaniat peavad keskmisest vajalikumaks naised (90%) ja eestlased (90%).
- Võrreldes eelmise aastaga on kampaaniat vajalikuks pidanute osakaal püsinud üsna samal tasemel. Samas eelnevatel kordadel oli küsimus küsitud vaid neilt, kes vastavat kampaaniat olid näinud.

Kampaania

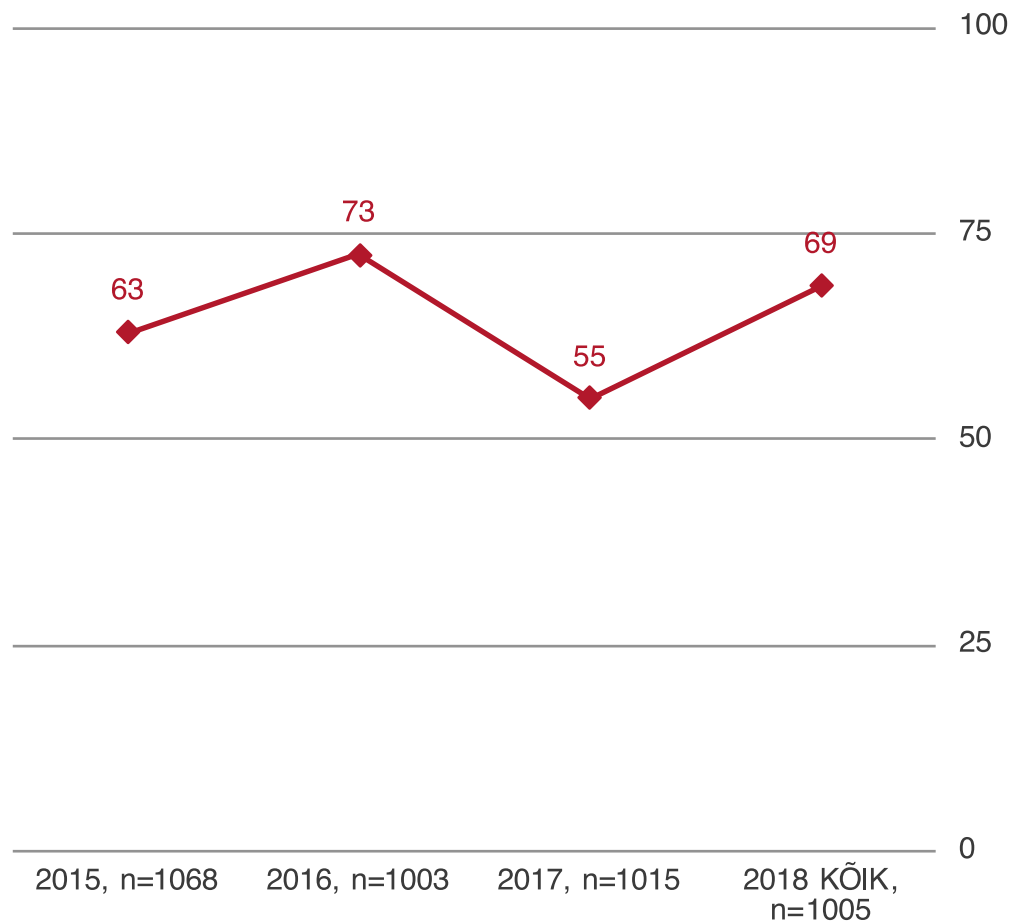
Kampaania märkamine (Slaidid 34 ja 35)

- Käesoleval aastal on arvatavalt märganud tähelepanu hajutamise ennetamisele suunatud liiklusohutuskampaaniat „Kui juhid, siis juhi” 69% Eesti üle 14-aastasest elanikkonnast, s.o 759 350 ± 31 550 inimest, mootorsõidukijuhtide seas on vastav näitaja 71%.
- Kampaaniat on keskmisest enam märganud 15-34-aastased (80%), eestlased (76%) Lääne- ja Kesk-Eesti (vastavalt 79% ja 82%) ja maapiirkondade elanikud (76%); juhid, kel sõiduki juhtimise staaži 6-10-aastat (79%) ning kes on sattunud ise telefoni kasutamise tõttu liiklusohutlikku olukorda (86%).
- Võrreldes eelnevate aastatega on kampaaniat märganute osakaal oluliselt tõusnud.
- Kampaaniat on kõige enam arvatud märgatud olevat **televisioonis** ja **välireklaami plakatitel**, vastavalt 56% ja 54% kampaaniat märganutest, seejärel kolmandik kuulnud **raadiost**, esimesest kanalit on seda märganud sagedamini 15-34-aastased (42-43%).
- Iga viienda kampaania märkajani on see jõudnud **trükimeedia** vahendusel, sagedamini üle 65-aastaste (27%) puhul.
- Kampaania „Kui juhid, siis juhi” konkreetset **telereklaami** (aidatud kujul) on näinud 41% Eesti üle 14-aastasest elanikkonnast, s.o 453 420 ± 33 480 inimest ja **välireklaami plakateid** 45%, s.o 512 940 ± 33 940 inimest. Sõidukijuhtide seas on vastavad näitajad 45% ja 46%.
- Mõlemas kanalis on vastavat kampaaniat märganud sagedamini kuni 34-aastased ja eestlased, harvemini üle 50-aastased ja Ida-Virumaa elanikud, televisioonis on kampaaniat sagedamini märganud ka Põhja-Eesti ja maapiirkondade elanikud.

Kampaania

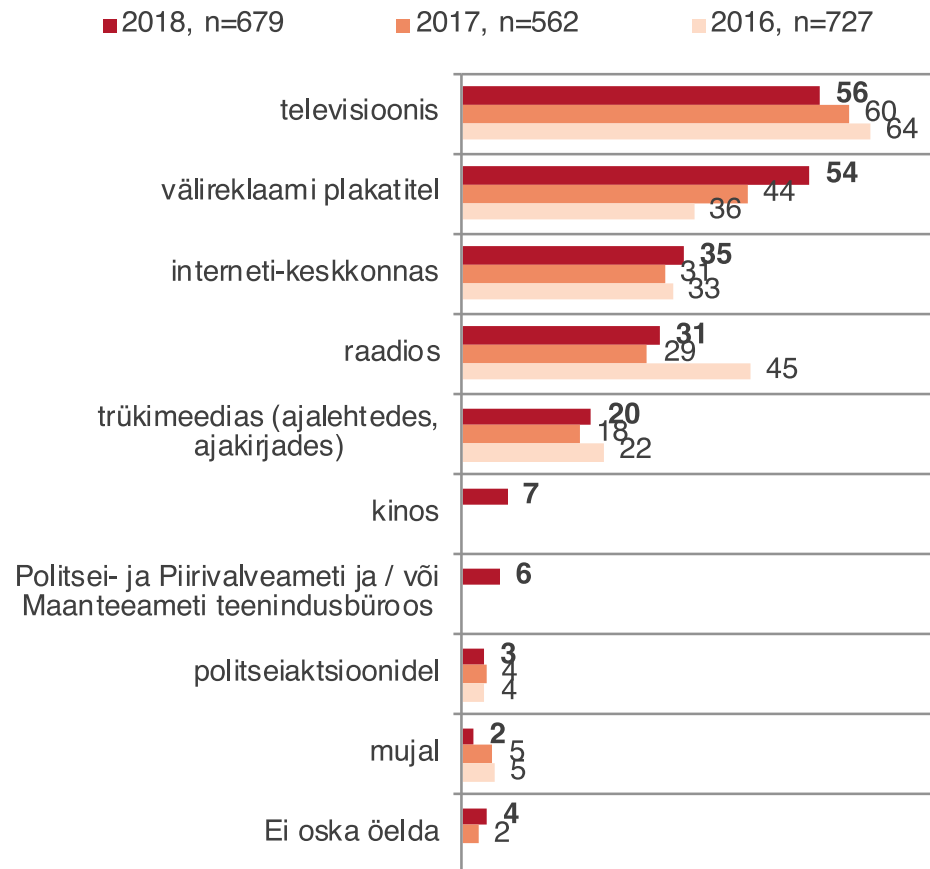
Kampaania spontaanne märkamine, %

Kampaania märkamine

Kampaania märkamise kanal

n=näinud kampaaniat

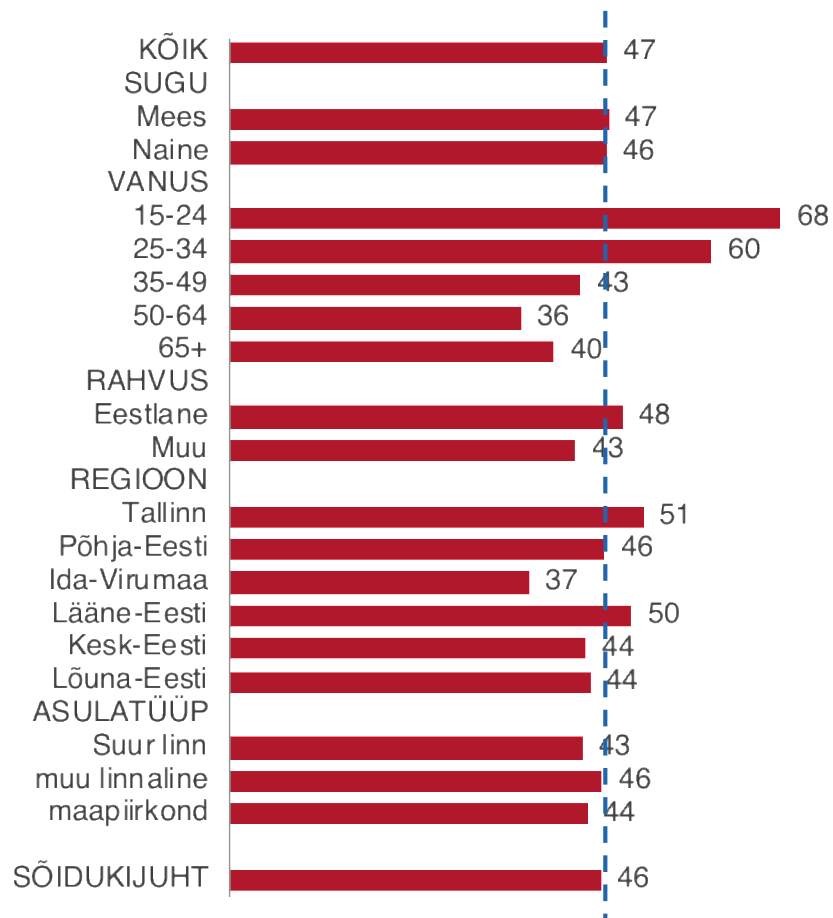

Kampaania

Kampaania aidatud märkamine, %

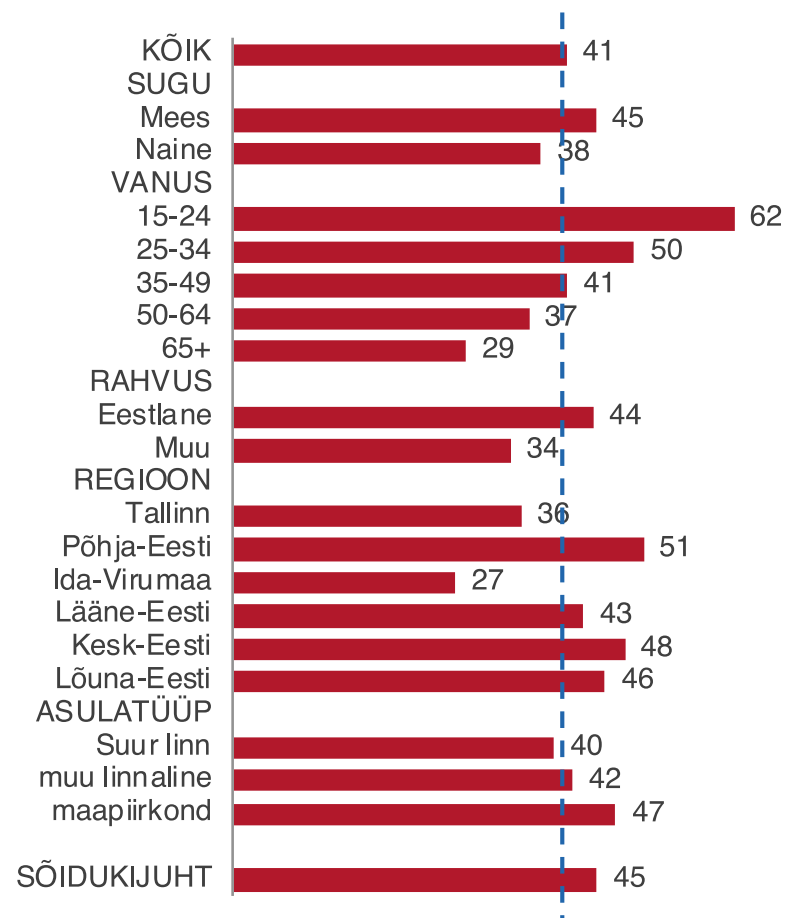
Märkanud välireklaami

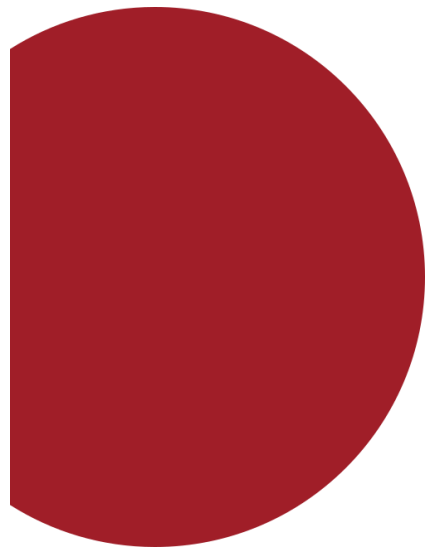
n=1005 (kõik)

Märkanud telereklaami

n=1005 (kõik)

Ankeet

Sõidukijuhtide taust

1. Kas Teil on mootorsõiduki juhiluba?

- 1) Jah
- 2) Ei

2. Kui suur on olnud Teie viimase 12 kuu kilometraaž mootorsõidukijuhina?

- 1) Ei ole juhtinud mootorsõidukit viimase 12 kuu jooksul (0 km)
- 2) 1 - 5 000km
- 3) 5 001 - 10 000 km
- 4) 10 001 - 15 000 km
- 5) 15 001 - 20 000 km
- 6) üle 20 000 km
- 7) Ei oska öelda

SÕIDUKIJUHID (Q1=1 ja Q2=2-7)

3. Kui pikk on Teie sõidukijuhi staaž (aastates)?

- 1) Alla 5 aasta
- 2) 6 - 10 aastat
- 3) 11 - 20 aastat
- 4) 21 - 40 aastat
- 5) 40+ aastat
- 6) Ei oska öelda

4. Kas sõidukijuhtimine on Teie töö või seotud muul viisil Teie tööülesannetega?

- 1) Jah
- 2) Ei

Q4=1

5. Kui suur on olnud Teie viimase 12 kuu kilometraaž sõidukijuhina töö või tööülesannete täitmisel?

- 1) 1 - 5 000km
- 2) 5 001 - 10 000 km
- 3) 10 001 - 15 000 km
- 4) 15 001 - 20 000 km
- 5) üle 20 000 km
- 6) Ei oska öelda

6. Milliste kõrvaliste tegevuste tõttu olete sattunud liiklusohtlikesse olukordadesse (s.h tähelepanu liikluselt on hajunud) või liiklusõnnetusse viimase 12 kuu jooksul sõidukit juhtides?

MITU VASTUST!

- 1) Telefoni kasutamine
- 2) Söömine, joomine
- 3) Suitsetamine
- 4) Lapsega (lastega) tegelemine
- 5) Navigatsiooniseadme kasutamine
- 6) Vestlus kaasõitja(te)ga
- 7) Raadiosaate, muusika kuulamine
- 8) CD vahetamine, raadiojaama otsimine
- 9) Meikimine, enese sättimist
- 10) Pildistamine, filmimine
- 11) Mõni muu tegevus
- 12) Ei ole kõrvaliste tegevuste tõttu ohtlikku olukorda sattunud või midagi eelnimetatut teinud

Sõidukijuhtide taust

7. Kui tihti Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud sõidukit juhtides telefoni?

- 1) Sageli
- 2) Mõnikord
- 3) Mitte kunagi

SÕIDUKIJUHID, KES KASUTAVAD SÕIDUKIT JUHTIDES TELEFONI
(Q1=1 ja Q2=2-7, Q7=1 VÕI 2)

8. Kuivõrd Te kasutate sõidukit juhtides telefoni järgmisteks tegevusteks?

Mitte kunagi / Mõnikord / Sageli / Ei oska öelda

- 1) Vastate kõnedele
- 2) Teete tööga seotud kõnesid
- 3) Helistate pereliikmetele
- 4) Helistate sõpradele ja tuttavatele
- 5) Loete sõnumeid ja/või sotsiaalmeedia postitusi
- 6) Kirjutate sõnumeid ja/või postitusi sotsiaalmeediasse
- 7) Loete uudiseid ja surfate internetis
- 8) Loete e-kirju
- 9) Pildistate ja filmite

Q8=1-4

9. Kui tihti Te sõiduki juhtimise ajal ... ?

Mitte kunagi / Mõnikord / Sageli / Alati / Ei oska öelda

- 1) hoiate telefoni rääkimise ajal käes või kõrva ääres
- 2) kasutate telefoniga rääkimiseks käed-vabad-seadet

SÕIDUKIJUHID (Q1=1 ja Q2=2-7)

10. Kuivõrd nõustute järgmiste sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutamise kohta käivate väidetega? Täielikult nõus / Pigem nõus / Pigem ei nõustu / Üldse ei nõustu / Ei oska öelda

- 1) Kui pean sõidu ajal helistama, peatan enne helistamist sõiduki turvalises kohas
- 2) Kasutan sõidukit juhtides telefoni turvalisemalt, kui juhid keskmiselt
- 3) Oskan hinnata, millal on ohutu sõidukit juhtides telefoni kasutada
- 4) Tegelikult ei tahaks sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutada, aga olen (tööalaselt või muul põhjusel) kohustatud
- 5) Ei tahaks, et teised liiklejad märkavad, kui kasutan sõidukit juhtides telefoni
- 6) Kasutan sõidukit juhtides telefoni nii vähe kui võimalik
- 7) Sõidukit juhtides on hea kasutada aega telefoni teel asjade ajamiseks
- 8) Minu jaoks on oluline olla kogu aeg telefoni teel kättesaadav
- 9) Lähedased ei kritiseeri, kui ma sõidukit juhtides telefoni kasutan
- 10) Mind jääb vaevama, kui ma ei vasta sõiduki juhtimise ajal telefonile
- 11) Ainuüksi telefoni helina kuulmine viib mu tähelepanu liikluselt kõrvale
- 12) Telefoni kasutamine ei sega ühelgi viisil minu sõiduki juhtimist
- 13) Telefoni kasutamine sõiduki juhtimise ajal on täiesti aktsepteeritav
- 14) Olen valmis telefoni kasutamisest sõiduki juhtimise ajal loobuma
- 15) Huvitavast õnnetuspaigast möödumisel teeksin sellest pilti

Sõidukijuhtide taust

SÕIDUKIJUHTID, KES KASUTAVAD SÕIDUKIT JUHTIDES TELEFONI JA ON SATTUNUD SELLE TÕTTU LIIKLUSOHTLIKKU OLUKORDA (Q1=1 ja Q2=2-7, Q7=1 VÕI 2 JA Q6=1)

11. Millistesse liiklusohtlikesse olukordadesse või liiklusõnnetusse Te olete viimase 12 kuu jooksul sõiduki juhtimise ajal telefoni kasutamise tõttu sattunud?

MITU VASTUST!

- 1) Hetkeks ei pannud muud liiklust tähele
- 2) Pidurdasin äkiliselt, et eessõitvale sõidukile mitte otsa sõita
- 3) Sõiduk kaldus oma sõidurajalt kõrvale
- 4) Ei märganud õigeaegselt jalakäijat või jalgratturit
- 5) Ei märganud õigeaegselt valgusfoori märguannet või liiklusmärki
- 6) Sõidukiirus langes märkamatuks
- 7) Eksisin, sõitsin soovitud teeotsast mööda
- 8) Tegin avarii (sõitsin teisele autole sisse või toimus muu liiklusõnnetus)
- 9) Muu, mis? _____

Q4=1

5. Kui suur on olnud Teie viimase 12 kuu kilometraaž sõidukijuhina töö või tööülesannete täitmisel?

- 1) 1 - 5 000km
- 2) 5 001 - 10 000 km
- 3) 10 001 - 15 000 km
- 4) 15 001 - 20 000 km
- 5) üle 20 000 km
- 6) Ei oska öelda

6. Milliste kõrvaliste tegevuste tõttu olete sattunud liiklusohtlikesse olukordadesse (s.h tähelepanu liikluselt on hajunud) või liiklusõnnetusse viimase 12 kuu jooksul sõidukit juhtides?

MITU VASTUST!

- 1) Telefoni kasutamine
- 2) Söömine, joomine
- 3) Suitsetamine
- 4) Lapsega (lastega) tegelemine
- 5) Navigatsiooniseadme kasutamine
- 6) Vestlus kaasõitja(te)ga
- 7) Raadiosaate, muusika kuulamine
- 8) CD vahetamine, raadiojaama otsimine
- 9) Meikimine, enese sättimist
- 10) Pildistamine, filmimine
- 11) Mõni muu tegevus
- 12) Ei ole kõrvaliste tegevuste tõttu ohtlikku olukorda sattunud või midagi eelnimetatut teinud